

NASIL BİR EKONOMİ

hafta

SANAT
SAĞLIK
SPOR
İYİ YAŞAM
TEKNOLOJİ
SAYI: 48

DOSYA

İSTANBUL
SÖZLEŞMESİ
NEDEN
FESHEDİLDİ?

DİDEM ERYAR ÜNLÜ

AHMET CAN

TEKNOLOJİDE
KİLİT DEVRİMİ

SIRMA

LANA DEL REY'İN KARNESİ

SELENAY YAĞCI

NEDİR BU BEEPLE
ÇILGINLIĞI?

ŞEBNEM TURHAN

ÇEK BİR VEGAN ADANA!

OKAN ALTAN

TEKERLEKLİ ZEN
BAHÇESİNE
DAVETLİSİNİZ!

BİR DEVRİN SONU
GELDİ Mİ?

Anna Wintour

ISSN 2717-6827 • 10 TL

26 MART - 1 NİSAN 2021

YOL ARKADAŞI OLMAK, HAYAT KURTARIR!

Ülkemizde her yıl 71 bin kadına kanser tanısı konulduğunu biliyor muydunuz?

Kanser zorlu bir yolculuk ve bu yolculukta erken teşhis kadar, yol arkadaşlığı da büyük önem taşıyor. Bu yüzden Pİ Kadın Kanserleri Derneği olarak amacımız bu zorlu süreci birlikte, el ele aşmak

Siz de bizimle el ele yürümek isterseniz derneğimize katılın ya da www.fonzip.com üzerinden düzenli bağışçımız olun.

Çünkü el ele olduğumuzda yenemeyeceğimiz zorluk yok.

kadinkanserleridernegi.org

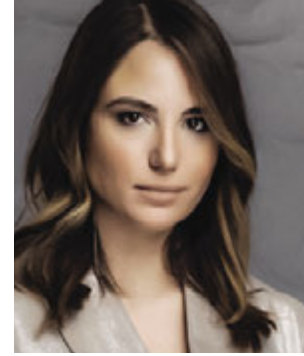

/kadinkanserleri

/kadinkanserleridernegi

EDITÖRÜN NOT DEFTERİ

Yazmazsak olmaz

Tarihte bugün: Biz bu sayıyı hazırlarken İstanbul Sözleşmesi feshedilmişti... Peki bundan sonra ne olacak?

“Bugün canım yazı yazmak istemiyor.” Bu, Çetin Altan’ın 28 Nisan 1960 tarihli tek satırlık köşe yazısının başlığıydı. Memleketin kaydandığı günler; Tahkikat komisyonları, muhlefetin susturulması, üniversite olayları... Bir öğrencinin olaylarda vurulması... Usta kalem Altan, Milliyet gazetesindeki “Taş” adlı köşesinde isyanını yazarak değil, yazmayarak göstermişti. Belki de sayfalarca kelimadan çok daha kuvvetli bir şekilde...

Yıllar sonra ona bu cümlesinin hikayesini sorma şansına ulaştım. Acaba bir slogan olsun diye mi çıkmıştı yola? Üzerinde çok düşünmüş müydü? Birkaç yazısını çöpe atıp “İşte bu!” mu demişti? Yarı ergen kafamla sansasyonel bir perde arkası arıyordum.

O, her zaman yaptığı gibi dudaklarını buruşturdu, elinden eksik olmayan, duman duman yükselen sigarasından bir nefes aldı, uzaklarda bir şeyi arıyormuş gibi baktı. Sonra da o kalın, boğuk sesinin en alçak tonuyla, yüzünde acı bir gülümseme, omuzlarını silkerecek cevap verdi: “İstemiyordum...”

Onunla kendimi aynı cümlede kullanmak bile haddim değil elbette... Ama uzun zamandır ilk defa ekranımın göz yoran rengi, içimdeki ışığı söndürüyor. Ne yazacağımı gerçekten bilmiyorum. Aslına bakarsanız bir şey de yazmak istemiyorum...

Neden mi? Çünkü zaten yazacağımızı yazmıştık 15’inci sayımızda... Kapağımızda “Bu son olsun” demiştik. Didem Eryar Ünlü “İstanbul Sözleşmesi Neden Yaşatır?” başlıklı yazısında şöyle özetlemişti durumu: “Sadece 2020’nin ilk altı ayında tam 146 kadın cinayete kurban gitti... Bu kara listeye son olarak eklenen isim henüz 27 yaşındaki Pınar Gültekin... Erkekler tarafından öldürülen kadınların isimleri hep aklımızda... Peki katilleri tanıyor muyuz? Bu caniliği durdurmak için neler yapılabilir?”

48’nci sayıyı hazırlarken, bir sabah kalktık; İstanbul Sözleşmesi feshedilmiş. “Ne yazabiliriz?” diye sordum Didem’e; “Her şeyi detaylarıyla o zaman yazmamış mıydık?” dedi... Haklı... İkimiz de bir şey yazmak istemiyorduk. Öyle bir ruh hali...

Ama bu sayıda yine işin doğası gereği, yine Didem Eryar Ünlü kaleminden İstanbul Sözleşmesi’nin gerekliliğini ve toplumda yaratacağı sonuçları okuyacaksınız...

Çünkü susarsak olmaz... Yazmazsak olmaz...

İyi okumalar,
ASLI BARIŞ

hafta

İMTİYAZ SAHİBİ
NASIL BİR EKONOMİ
MEDYA HABER BASIN A.Ş.

YÖNETİM KURULU BAŞKANI
HAKAN GÜLDAĞ

GENEL KOORDİNATÖR
VAHAP MUNYAR

YAYIN KURULU BAŞKANI
DR. ŞEREF OĞUZ

GENEL YAYIN KOORDİNATÖRÜ
TALİP AKTAŞ

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
ÖMER TÜRKDÖNMEZ
(TÜZEL KİŞİ TEMSİLCİSİ)

KOORDİNATÖR
DİDEM ERYAR ÜNLÜ

SORUMLU YAZIŞLARI MÜDÜRÜ
HANDAN SEMA CEYLAN

HAFTA YAYIN YÖNETMENİ
ASLI BARIŞ

GÖRSEL YÖNETMEN
MURAT KASPAR

YAZI KURULU
FARUK ŞÜYÜN, YASEMİN SALİH,
DİDEM ERYAR ÜNLÜ, SELENAY YAĞCI

KATKIDA BULUNANLAR
BAŞAK DİZER TATLITUĞ,
MAYA PORTAKAL BİTARGİL,
İPEK YEZDANİ, CEYHUN KUBURLU
AHMET CAN, SIRMA, HATİCE YILMAZ

REKLAM GRUP BAŞKANI
FUNDA BAYKAL

ABONE
MERVE YEDEKÇİ
Tel: 0216 440 24 81
abone.dunya.com

ADRES
Rüzgarlıbahçe Mahallesi, Cumhuriyet
Cad. Gülsan Plaza No:22 Kavacık 34805
Beykoz/İstanbul
Tel: 0216 440 24 00

BASKI
Radika Matbaa San. ve Tic. Ltd. Şti.
100. Yıl Mah. Matbaacılar Sitesi4. Cad.
No:124, Bağcılar İstanbul
Tel: 0212 629 07 47

GENEL DAĞITIM
Turkuvaz Dağıtım Pazarlama A.Ş.

Her hakkı saklıdır
Bu dergide yer alan yazı, makale, fotoğraf ve
ilüstrasyonların elektronik ortamlar da dahil olmak üzere
çoğaltılma hakları NASIL BİR EKONOMİ MEDYA HABER
BASIN A.Ş.'ye aittir. Yazılı ön izin olmaksızın hangi dille
ve hangi ortamda olursa olsun materyalin tamamının ya
da bir bölümünün çoğaltılması yasaktır. Bu dergi, basın
meslek ilkelerine uymaya söz vermiştir.

İçindekiler

SAYI 47

06

İPEK YEZDANI

Çıkarın kağıtları: Haftanın testi ile gündem bilginizi ölçüyoruz!

07

SELENAY YAĞCI

Haftanın ajandası: Korona günlerinde Orhan Pamuk

08

SIRMA

Müziğin içinden: Lana Del Rey'in karnesinde kaç yıldız var?

10

MAYA PORTAKAL

Telefonun başında bekleyen Dali ise...

11

HAFTANIN SORULARI

Tasarımcı Zeynep Tosun'un anket defteri...

12

SELENAY YAĞCI

KriptoSanat nasıl şekillenecek?

14

PROF. DR. NİLAY ULUSOY

Bayağılık sınırında bulunan altın madeni: Kardashian Klanı'na veda etmeye hazır mısınız?

16

AHMET CAN

Cevap anahtarı tadında gadget'lar...

18

SERDAR OAL

Selam sana büyük Mısırlı!

20

ASLI BARIŞ

Şeytan marka giyer giymesine ama ırkçılık da yapar mı? Anna Wintour'un geçen hafta yaşadığı eleştirilerden yola çıkarak, modanın karanlık yüzüyle yüzleşiyoruz...

KAPAK

26

DİDEM ERYAR ÜNLÜ

Toplumun vicdanı bu 'hayır'ı kaldırmaz: İstanbul Sözleşmesi feshedildi, şimdi sırada ne var?

30

ŞEBNEM TURHAN

Çek oradan bir Adana, vegan olsun!

32

MELİS AYGEN

İda dağlarında farklı bir aşk hikayesi

34

OKAN ALTAN

Tekerlekler üzerinde süper lüks bir Zen bahçesi...

38

HAFTANIN OBJESİ

Dünyanın en lüks kelebek etkisi!

SEVDİKLERİNİZİN ACISINI PAYLAŞMAK İÇİN TEMA ÇELENK

celenk@tema.org.tr
444 51 81

ŞİMDİ 20 İLDE TEMA ÇELENK SİPARİŞİ VEREBİLİRSİNİZ
İSTANBUL, ANKARA, İZMİR, BURSA, DENİZLİ, MERSİN, ADANA, ESKİŞEHİR, GAZİANTEP,
ANTALYA, EDİRNE, AYDIN, BALIKESİR (KÖRFEZ BÖLGESİ), İZMİT, KONYA, MANİSA,
MUĞLA (BODRUM), SAMSUN, TEKİRDAĞ, TRABZON, YALOVA

İPEK YEZDANI

Haftanın testi

GEÇEN HAFTA DÜNYADA NELER OLDU, NELER BİTTİ? HAFIZANIZI TESTİMİZLE TAZELEYELİM...

1 Yunanistan'da yeni tip corona virüsün (Covid-19) yayılmasının önlenmesi amacıyla doğrudan uçuşlara kısıtlama getirdiği hangi ülkeyle doğrudan uçuş kısıtlamalarını kaldırdı?

- A. İtalya
- B. İspanya
- C. ABD
- D. Türkiye

2 ABD Başkanı Joe Biden, hangi ülkenin çevrimiçi görüntülü görüşme talebini reddetti?

- A. Kuzey Kore lideri Kim Jong-Un
- B. Rusya lideri Putin
- C. Çin lideri Şi Cinping
- D. Küba Devlet Başkanı Miguel Diaz-Canel

3 Afrika'nın doğusundaki Madagaskar'da 19 kişi ne yedikleri için zehirlenerek hayatını kaybetti?

- A. Mantar
- B. Yılan
- C. Deniz Kaplumbağası
- D. Leopar

4 Rusya Dışişleri Bakanı Sergei Lavrov, taktığı maskenin üzerinde yer alan hangi yazıyla dünyanın gündemine oturdu?

- A. Herkese merhaba
- B. Geçmiş olsun
- C. Koru kendini
- D. Kahrolası Karantina

5 İzlanda'daki Fagradalsfjall Yanardağı kaç yıl sonra faaliyete geçti?

- A. 900
- B. 500
- C. 300
- D. 100

6 Hollywood yıldızı Orlando Bloom, şarkıcı eşi Katy Perry ile bebekleri olduktan sonra ne yapamamaktan şikayet etti?

- A. Geceleri uyuyamamaktan
- B. İşe konsantre olamamaktan
- C. Geceleri dışarı çıkamamaktan
- D. Yeterince seks yapamamaktan

7 Karayip Korsanları filminin yıldızı Johnny Depp'in Hollywood'daki 10 banyolu evine giren evsiz hırsız ne yaptı?

- A. Gümüşleri çaldı
- B. Değerli eşyaları aldı
- C. Duş aldı ve kendine bir içki yaptı
- D. Karayip Korsanları'nın afişlerini çaldı

8 Haftasonu tatili için Sibiry'a giden Rusya Devlet Başkanı Putin, soğuktan korunmak için nasıl bir kombin tercih etti?

- A. Vizon kürk ve kar ayakkabısı
- B. Koyun derisi pantolon ceket takımı
- C. Kaz tüyü kar montu ve bere
- D. Su geçirmez şişme mont ve kar pantolonu

CEVAPLAR

1-D,2-B,3-C,4-D,5-A,6-D,7-C,8-B

AJANDA

SELENAY YAĞCI

Dinle, izle, keşfet

YENİ KİTAPLAR, KONSERLER, TİYATROLAR... HEPSİ EMRİNİZE AMADE!

KİTAP

VEBA GECELERİ OKURLA BULUŞTU!

ORHAN PAMUK'UN üzerinde 5 yıldır çalıştığı Veba Geceleri, Yapı Kredi Yayınları'ndan çıktı. Kitap, 1901 yılında 3. Veba Pandemisi döneminde Osmanlı'nın 29. Vilayeti olan Minger adasında geçiyor. Pamuk'un salgın, karantina, devlet ve birey konularını bir masal havasıyla tartıştığı bu tarihi roman, konusuyla yaşadığımız günlere de ışık düşürüyor. Konusu kısaca şöyle: Minger Adası'nda veba salgını baş gösterince Sultan Abdülhamit önce Sağlık Başmüfettişi kimyager Bonkowski Paşa'yı, ar-

kasından genç doktor Nuri'yi salgını durdurması için adaya gönderir. Padişah kısa bir süre önce genç doktoru, sarayda hapis hayatı yaşattığı ağabeyi önceki padişah V. Murat'ın kızı Pakize Sultan ile evlendirmiştir. Adada genç ve milliyetçi Osmanlı subayı Kolağası Kâmil, onun âşık olduğu Zeynep, Vali Sami Paşa ile güzel sevgilisi Marika vardır. Karantina yasaklarına itaat edilmesi için çaba harcayan bu kahramanların vebayla, geleneklerle, birbirleriyle ve ölümle savaşına şahit oluyoruz...

TİYATRO

DasDas Online, tiyatro oyunları ile dopdolu geçen Mart ayına DasDas'ın klasikleşmiş oyunlarından 'Westend / Batının Sonu' ile veda ediyor. DasDas Online, 26 Mart Cuma akşamı 21.15'te perdelerini Evren Bingöl, Gün Koper, Mert Fırat, Naz Çağla Irmak, Pervin Bağdat ve Tülin Özen gibi birbirinden başarılı ismi buluşturan, Moritz Rinke imzalı 'Westend / Batının Sonu' için açacak. Tuğsal Moğul'un yönettiği oyunda izleyiciler, Eduard ve Charlotte çiftinin eski arkadaşlarını ve komşularını ağırladıkları geceye konuk olacak. Gecenin sonunda, ortaya dökülen sırlar ve konuşulan konularla karakterlerin yaşadıkları beklenmeyen dönüşümler, seyircilerin bütün ön yargılarını alt üst edecek.

Moda Sahnesi'nin online platformu Sahneden Naklen'de 27 mart Cumartesi Yeni Bir Şarkı oyunu sahnelenecek. Marguerite Duras'ın uzun bir evlilikten sonra ayrılan bir çiftin 4 yıl sonra buluşması ve yaşadıklarını gözden geçirmelerini konu edinen bu modern klasikler arasına giren oyun "kadın özgürleşme hareketinin" güçlü izlerini taşıyor. Başrollerinde Melis Birkan ve Caner Cindoruk var.

KONSER

KEREM GÖRSEV İLE CAZ DOLU BİR AKŞAM

Önde gelen caz piyanistlerinden Kerem Görsev ve viyolonsel sanatçısı Sedef Erçetin kontrbasta Volkan Hürsever, davulda Ferit Odman'dan oluşan Kerem Görsev Trio ile Chamber Music projesi kapsamında 2 Nisan Cuma akşamı hem %100 Studio sahnesi hem de eş zamanlı PSM Online üzerinden yeniden seyircilerle buluşacak. Dinamik performansı ve yüksek enerjisi ile dinleyicilere caz dolu bir yaşatmaya hazırlanan bu çok özel performansı şimdiden ajandanıza eklemeyi unutmayın.

borusansanat.tv'de 28 Mart Pazar saat 11.30'da "Zamanın Serüveni" başlığını taşıyan konserte, ünlü şef Garrett Keast yönetiminde BİFO, Dvořák, Mendelssohn ve Beethoven'dan oluşan programla dinleyicilerine ulaşacak. Avrupa'da yaşayan bir Amerikalı olarak düşüncelerini, yolculuklarını, yoğun konser temposunu, dinleyicileri ile çok samimi bir dille paylaşmayı seven Keast'in BİFO'yu yöneteceği bu konserte, Mendelssohn ve Dvořák'ın yapıtında Çek Filarmoni Orkestrası ve Lobkowicz Trio sanatçısı, solist kemancı Jan Mráček'e eşlik ediyor.

Kripto para müzik dünyasını nasıl şekillendiriyor?

SANAT DÜNYASINDA BİR ÇİĞ GİBİ BÜYÜYEN NFT FURYSINDA GELİNE SON NOKTA, ESERLERİN TELİF HAKLARININ AÇIK ARTIRMAYA SUNULMASI... GEÇTİĞİMİZ GÜNLERDE MÜZİK DAĞITIM ŞİRKETİ DİTTO MUSIC BU ALANDA BİR İLKE İMZA ATTI...

Kripto parada son moda NFT, yani 'non-fungible token'... Bugünlerde öylesine popüler ki, rekabet çoktan kızışmış durumda... Önce görsel sanat eserleri üretenler tarafından benimsenen bu format, şimdi müzik sektöründe de esaslı bir değişim rüzgarı estiriyor...

Peki nasıl işliyor bu NFT denen mevzu? Takas edilemeyen ve çoğunlukla dijital olan eserler, kripto para birimleri üzerinden açık artırmaya sunuluyor... Sonra eser sahibi isterse kazandığı geliri başka para birimleri üzerinden toplayabiliyor... Eseri satın alan kişi ise, isterse bir koleksiyoncu olarak o eseri saklıyor, isterse tekrar açık artırmaya sunabiliyor.

Bu kapsamda müzisyenler de, genellikle video eşliğinde, hem işitsel, hem de görsel NFT'ler üreterek girdiler önce piyasaya... Başta ortaya konulan meblağlar bir kaç bin doları geçmezken, yavaş yavaş milyonların döndüğü bir market çıkıverdi ortaya...

Örneğin Amerikalı DJ 3LAU, açık artırmaya sunduğu NFT'lerden 11.7 milyon dolar kazandı... Pandemi sebebiyle sahnelerden uzak kalan 3LAU, hala işitsel-görsel dijital eserler üretmeye devam ediyor...

Kulağa daha tanıdık gelen isimler de NFT piyasasına adım attı... Elon Musk ile beraberliği sebebiyle sık sık gündeme gelen Kanadalı müzisyen Grimes, kardeşiyle birlikte yarattığı NFT'ler üzerinden 20 dakika içerisinde 6 milyon dolar kazanmayı başardı... Amerikalı rock grubu Kings of Leon'un da, yeni albümlerinin tanıtımı için özel düşünülmüş NFT'lerden 2 milyon dolardan fazla kazanç sağladığı konuşuluyor...

Bu örnekleri gören duyan bütün sanatçılar, Rarible, Nifty Gateway ve Zora gibi öne çıkan NFT platformlarına öylesine hızlı üşüştiler ki, piyasada fark edilmek

artık zorlaşmış vaziyette... Öte yandan NFT'lerin yaygınlaşmasıyla beraber bir çok tartışma konusu da çıktı ortaya...

Bunlardan bir tanesi, NFT'lerin kripto bağlantısı sebebiyle, çevre kirliliğine dolaylı yoldan da olsa sebep olduğu düşünülmesi... Kripto paraların üretilmesi için muazzam bir elektrik enerjisi gerekiyor... Çünkü sanal paraların yaratım süreci tamamen matematiksel...

Örneğin bitcoin ortaya çıktığı ilk zamanlarda yaratımı kolayken, permütasyon olasılıkları azaldıkça, gerekli hesaplamaları gerçekleştirmek için giderek daha kapsamlı, daha akıllı ekipmanlara başvurulmaya başlandı... Bu ekipmanlar o kadar fazla elektrik harcıyor ki, aklınız hayaliniz durur... The Guardian'ın geçtiğimiz günlerde yayımladığı bir habere göre, bitcoin madenciliği için tüketilen elektrik enerjisi, 2017'de İrlanda'nın bir yılda harcadığına eş değerd. Bu sene ise bitcoin madenciliğinin en az Norveç'in bir yıllık ihtiyacını karşılayacak kadar elektrik enerjisi harcamış olacağı tahmin ediliyor.

E elektrik enerjisinin üretimi zaten çevre kirliliği açısından başlı başına bir sorun... Küresel ısınma da hesaba katılınca, işin içinden çıkmak iyice güçleşiyor...

İşte bu sebepten ötürü, hayranı oldukları sanatçıların NFT'lerini tepkiyle karşılayan müzikseverler var...

Bunun ötesinde, NFT'lerin çeşitliliği de kafa karıştırıyor... Bir çok kişi hala NFT'lere haddinden fazla değer biçildiğine inanıyor.

Haksız da sayılmazlar.

Bazı NFT'ler az sayıda üretilen, koleksiyonluk eserler... Fakat formatına en ideal biçimde sadık kalan NFT'ler bile, satın alıcıya eserin telif haklarından pay biçmiyor. Örneğin 3LAU gibi bir sanatçı, NFT formatında satılan bir eserinde kul-

landığı şarkısının bir kopyasını isterse dijital müzik platformlarına yükleyebiliyor.

İşte bu sebepten ötürü NFT, hala bir çok insanın gözünde tamamiyle ölü bir yatırım...

Yine de bu muamma fazla uzun sürmeyecek gibi görünüyor... Zira borsada halka arz eder gibi müziklerinin telif haklarını NFT'lere paylaştıran sanatçılar türemeye başladı... Böylece NFT'lerin kredibilitesi de artmış oldu.

Bu girişimin ilk örneği ise, müzik dağıtım şirketi Ditto Music'ten geldi.

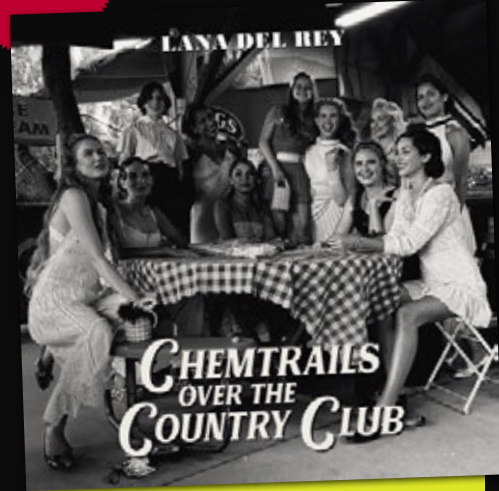
Şirket, bünyesindeki sanatçılar Big Zuu ve Taylor Bennett ile işbirliği yaptı... Her iki sanatçı da kaydettikleri şarkıların telif haklarının %75'ini NFT formatında açık artırmaya sundu... Telif hakları, %7.5'luk 10'ar NFT'ye bölüştürüldü. Bu NFT'lerin sahipleri, artık Ditto Music üzerinden, tıpkı sanatçılar Big Zuu ve Taylor Bennett gibi, teliflerden paylarına düşen geliri toplayabilecekler...

Buna benzer girişimler daha önce de görülmüştü... Mesela 1997 yılında David Bowie, teliflerden kazanacağı rakamları öngörmüş ve buna dayalı bono çıkarmış... Sonra Prudential Securities adında, müzikle uzaktan yakından alakası olmayan bir şirket, 55 milyon doları gözden çıkarmış... Üstüne 10 yıl içerisinde bu yatırımdan %7.9 kar etmiş...

Bu tür örnekleri NFT piyasasında da göreceğiz önümüzdeki günlerde, hiç şüpheleniz olmasın... Kimi sanatçılar, teliflerinin bir kısmını sonsuza dek gözden çıkarmaya razı gelecek... Kimisi de Bowie gibi belli bir süreliğine devretme yöntemine başvuracak...

Bu trend hız kazanırsa, hem borsada, hem de kripto para dünyasında, teliflerin giderek değer kazandığı bir gelecek bekliyor olabilir bizleri...

HAFTANIN ALBÜMÜ

LANA DEL REY "CHEMTRAILS OVER THE COUNTRY CLUB"

Lana Del Rey'in yedinci albümü, türlü türlü gecikmelerin ardından yayında...

Sanatçının her zamanki melankolik ve nostaljik şarkı sözlerini merakla bekleyenler, kesinlikle hayal kırıklığına uğramayacaklar...

Melodiler daha zengin, Del Rey'in performansı her zamankinden daha çıplak... Sesi inceldikçe kırılıyor, yer yer çatlıyor hatta bu albümde... Alışkın olduğumuz alto tonlardan daha geniş bir yelpaze mevcut.

Bu, projenin geneline baktığımda olumlu bulduğum bir gelişme... "Chemtrails over the Country Club" biraz folk, biraz da Americana tarzlarına göz kırptığından ötürü, belli ki sanatçı daha duygulu, hatta kusurlu bir vokal performansı ortaya koymak istemiş... Fakat bazen o kusurun dozu kaçmış bana sorarsanız... Teatral havanın abarttığı anlar da var.

Bu arada Taylor Swift'in ardından Lana Del Rey'in de folk'a yakın durması, dikkatimden kaçmadı... Belki de pandeminin etkisi bu. Önümüzdeki günlerde bu tarzda başka albümler de karşımıza çıkarsa şaşırmayın...

Telefonun ucunda Dali olursa...

SALVADOR DALI SANAT DÜNYASINA MİRAS BIRAKTIĞI 'TÉLÉPHONE-HOMARD' (1936) İLE BUGÜN YİRMİ BİRİNCİ YÜZYILDA İNSANOĞLUNUN EN ÇOK KULLANDIĞI NESNE ÜZERİNDEN İNSANLIĞI DÜŞÜNDÜRMEYİ BAŞARIYOR... ÜSTELİK BUNU YAPARKEN, DUDAKLARIMIZIN YUKARI DOĞRU KIVRILMASINA SEBEP OLUYOR...

Her şeyiyle meşhur Dali, bıyıklarıyla bile... Bıyıklarının yukarıya doğru durdurmasının altında yer çekimine başkaldırı ve yeni gerçekler yaratma peşinde olduğunu hem gizlice, hem de aleni bir şekilde vurgularken bunu yüksek, mutlu hissetmeye duyduğu bağımlılıkla da sıkı sıkıya bağlıyor.

İngiliz şair ve koleksiyoner Edward James'e özel yaptığı, bugün en bilinen sanat objelerinden biri 'Téléphone-Homard' basit gözükken tasarımının altında Dali'nin kendi değimiyle 'agresif' ve 'temsili' kendi bıyıklarını, gizli bilinç altındaki seksüel hisleri barındırıyor... Üstelik basit ve gündelik hayatın parçası haline gelmiş telefon üzerinden...

Salvador Dali bugün sürrealizm denince ana okulu çocukları dahil ki daha önemli bir kıstas olamaz diye düşünüyorum- ilk akla gelen isim...

1876'da telegramdan telefona geçiş patent sahibi olmuş Alexander Graham Bell, telefon icadının baş rollerinden Thomas Watson Salvador Dali gibi reenkarnasyona inanıyorlar mıydı bilmiyorum, ancak bugün yeniden vücut bulup hayata gelseler-

di ne düşünürlerdi merak etmemek mümkün değil... Elektrik... Fizik... Her ne kadar 'onların' keşiflerin alanı gibi gözükse de, Dali'nin en heyecan duyduğu meseleler nükleer araştırmalar, elektronlar olmuş... Dali de her çağ atlatmış sanatçı gibi bir kaşif ne de olsa...

Kökeni eski Yunancada tele(uzak) ve phone(ses) e dayana 'telefon' insanoğlunu ses ile buluşturan yegane araç... Bugün yirmi birinci yüzyılda, hala 'telefon' ismi altında kullandığımız akıllı icatlar bizi sadece ses ile değil, hatta belki en az ses ile dünyayla ilişki kurmamızı sağlıyor!

'Téléphone-Homard', bugün belki bugüne kadar olmadığı kadar önem arz ediyor! Surrealizmin objeleşmiş hali, olağanın dışına çıkabilmenin, yeni gerçekler yaratmanın nesnel ve absürt hali "İstakoz Telefon"...

Bugün vücudumuzun neredeyse parçası haline gelmiş, dünyayla ilişkide olmamızda en az ellerimiz kadar görevi olan ve hala 'telefon' diye adlandırdığımız nesneler de bir başka Dali, Graham veya Jobs'u mu bekliyor, yeniden isimlendirilmek üzere? Yaşayıp göreceğiz...

MAYA PORTAKAL BİTARGİL

Zeynep Tosun

MODA TASARIMCISI

Kendini mutlu etmek için en son ne aldın?

Bir uçak bileti... Arkadaşlarımla beraber Göcek'in dağ taraflarında bir kampa gittim. Çok kalabalık değildik, herkes sosyal mesafeliydi, zaten oldukça da bakir bir yerdi. İtiraf edeyim: Gerçekten çok iyi geldi oldum. Ayrıca Bruce Lipton'dan 'İnancın Biyolojisi' adlı kitabını aldım, onu okuyorum, herkese tavsiye ederim.

En çok nereye seyahat etmeyi özledin?

Bu kış dağları çok özledim. Hem iş, hem de pandemiden dolayı... Özgürce kayak yapmayı çok özledim. Yurtdışına çıkmayı özledim. Tabii güneyi de... Daha da önemlisi, rahat olabilmeyi özledim. Sanırım herkes gibi...

Favori kokun ne?

Yaseminli olan kokuları çok severim. Yüzyıllardır Michael Kors'un klasiğini kullanıyorum. Bir de Black Afgano diye bir parfüm var. Gerçi çok zor buluyor; ben yolda yürürken tesadüfen bir yabancı kadının üzerinde almıştım kokuyu... Parfüm reklamı gibi oldu biraz gerçi ama sıkılmadan gidip sordum. Black Afgano cevabını aldım, "Ama çok zor bulursun" dedi. Haklıymış; aradan 2 sene geçti hala arıyorum!

Son dönemde yeniden okuduğun başucu kitabın ne?

Engin Geçtan'dan 'İnsan Olmak'. Çevirip çevirip okuduğum, her seferinde bir şey bulduğum bir kitaptır...

Favori sneaker'ın hangisi?

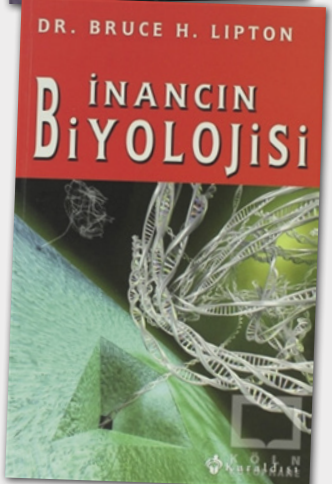
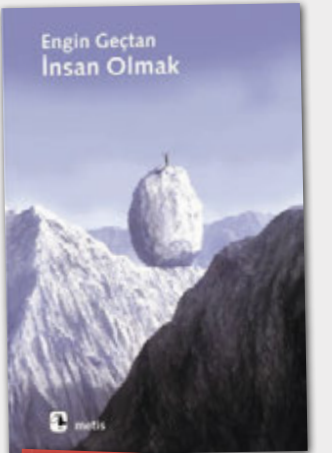
Adidas Super Slek'ler. Altı kalın, ucu sivri, onlara bayılıyorum...

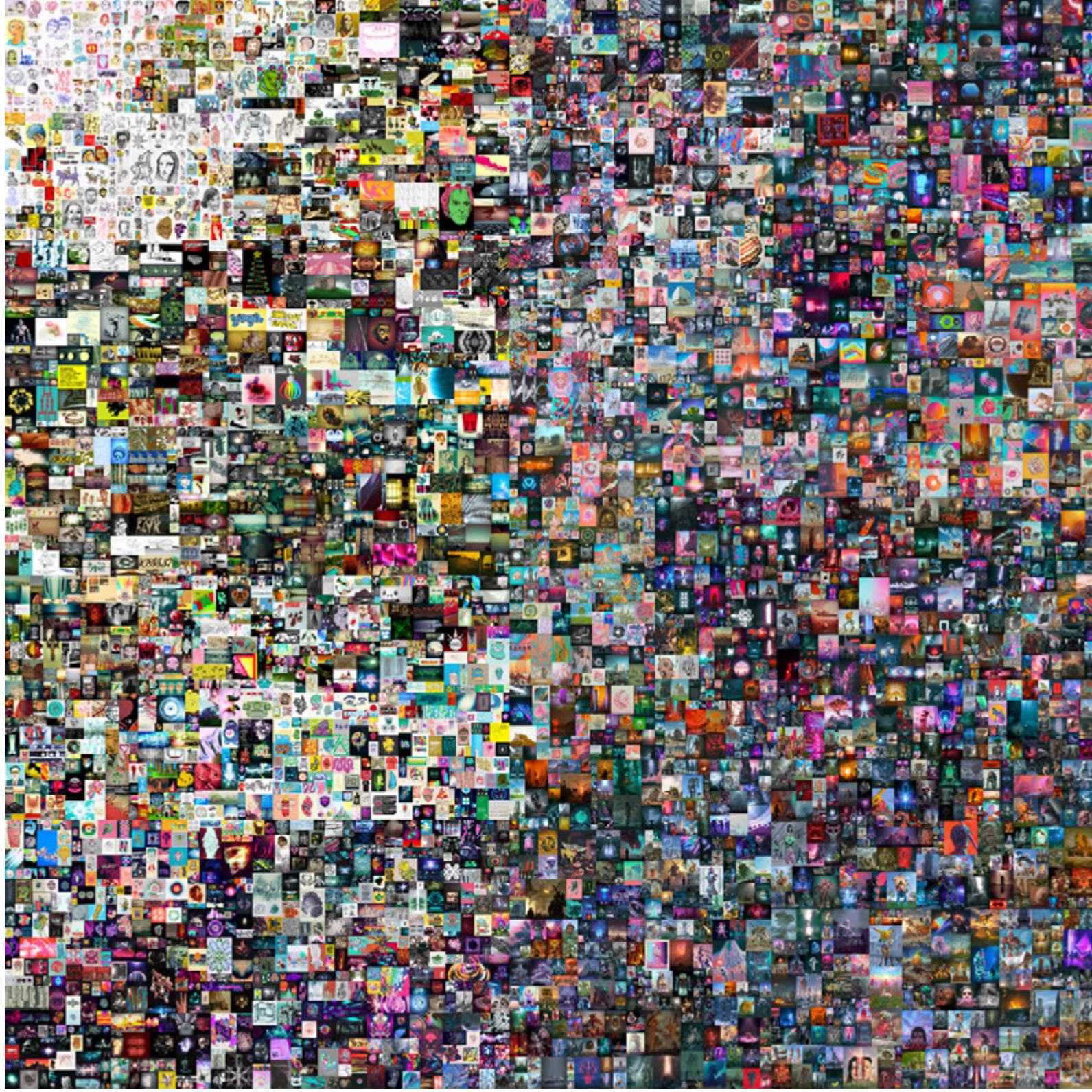
En son hangi uygulaması indirdin?

Clubhouse'ı indirdim, hiç bayılmadım, hiç içime de sinmedi...

Favori aksesuarın nedir?

Kesinlikle bereler... Çok kullandığım ürün. Optik gözlük de çok severim. Telefonumu, ıvır zıvırımı taşımaya yardımcı olan ipli aksesuarlarım da favorilerim.

Oyunun yeni kuralları

GEÇEN HAFTA GERÇEKLEŞEN BİR MÜZAYEDE SANATA DAİR BİLDİĞİMİZ HER ŞEYİ DEĞİŞTİRDİ. 'BEEPLE' İSMİYLE BİLİNER MIKE WINKELMANN, "EVERYDAY'S: THE FIRST 5000 DAYS..." ADLI İŞİYLE 69,3 MİLYON DOLARA ALICI BULARAK, BİR SANATÇININ HAYATTAYKEN KAZANDIĞI EN ÇOK ÜÇÜNCÜ MEBLAĞA ULAŞTI. PEKİ NFT'NİN SANATA ETKİSİ NE OLACAK?

SELENAY YAĞCI

Sanata dair bildiklerimiz teknoloji ile yeniden yazılıyor. Geçen haftaların en çok konuşulanlarından biri kripto sanat giderek yaygınlaşırken, piyasanın değeri de tartışılmaya başlandı. Kripto sanat kavramını şu günlerde daha çok duyuyoruz. Bu konuda NFT karşımıza çıkan kavramlardan biri oldu. Hatta son günlerde NFT ile hazırlanan sanat eserleri en pahalı eserler arasında yer almaya başladı. Geçen hafta gerçekleşen bir müzayede sanata dair bildiğimiz şeyleri değiştirdi. 'Beeple' ismiyle bilinen Mike Winkelmann, "Everyday's: The First 5000 Days..." (Her Günler: İlk 5000 Gün) adlı işiyle 69,3 milyon dolara alıcı bularak, bir sanatçının hayattayken kazandığı en çok üçüncü meblağa ulaştı.

İnternette dijital eserler üreten 'Beeple' basılı bir eserini daha önce 100 dolara dahi satamamıştı. Sosyal medya üzerinden paylaştığı eserlerini tek bir çalışmada toplayan sanatçı NFT sayesinde eserlerini şifreledi. 1766 yılında kurulan ve her yıl 80 farklı kategoride 350 açık artırma düzenleyen Christie's dijital sanatçı Beeple'in NFT eserini satın aldı. Sanatçının bu başarısı NFT ile tekrar gündeme gelen kripto sanat kavramı, geleneksel sanat çevrelerini de kendine çekmeye başladı. Ancak internetin aynı zamanda çok anonim bir bölge olmasının, açık arttırmalar üzerinde şaibe yarattığı görüşü de var. Fiyatların anonim kişilerce yükseltilebileceği görüşüne sahip olanların sayısı hiç az değil. Blockchain Canavarının Saldırısı isimli kitabın yazarı David Gerard, gerçekten NFT satan kişilerin, kripto dolandırıcılar olduğunu savunuyor. Birçok uzman da NFT piyasasının yükseldiği hızda

düşebilecek bir balon olabileceği uyarısını yapıyor.

Huobi Global Bölge Genel Müdürü Alphan Göğüş, NFT'yi, blockchain üzerinde bulunan ve içinde dijital bir öge bulunduran dosya formatı olarak tanımlayabileceğimiz söylüyor. Bu dijital öge bir sanat eseri, video, ses dosyası, hatta tweet bile olabilir. NFT'ler, bölünemez, parçalanamaz ve biricik varlıklar olduğu için sanat eserlerinin dijitalleştirilmesi için eşsiz bir altyapı sunuyorlar. Göğüş'ten verdiği bilgilere göre; NFT'nin temelleri 2017'de Ethereum blockchain'i üzerinde atıldı. Bitcoin ve Ethereum gibi kripto paraların aksine içerisinde hem bir dijital dosya hem de değer taşıyan bu varlıklar, bölünemez, parçalanamaz ve

TÜRK SANATÇILAR DA GİRDİ

Türkiye'deki sanatçılar da bu alana yönelmeye başladı. Tolunay'ın eseri non-fungible token ile Türkiye'den yapılan ilk satış oldu. Dijital sanatçı Tarık Tolunay, Galata Köprüsü ve Karaköy'e ev sahipliği yapan "Fractal İstanbul - Pandemi" isimli eserini Blockchain ile imzalayarak satışa çıkardı. 20 Ethereum'a alıcı bulan Blockchain ile imzalan eserin tek orijinal hali, yaklaşık 36 bin dolara satılmış oldu Ürünün dijital ortamda imzalanmış ve bu sayede kopyalanamaz bir yapıya sahip olan orijinal halini satın alan kişi ise İranlı bir koleksiyoner olduğu açıklandı.

biricik oldukları için sanat eserlerinin dijitalleştirilmesi için eşsiz bir altyapı sunarlar. Buna ek olarak NFT'lerin tek bir sahibi olabileceğinden diğer kripto paralar gibi bir fiyatlaması bulunmaz. Bir yağlıboya tablonun fiyatının nasıl belirlendiği ile NFT'nin fiyatının nasıl belirlendiği arasında aslında pek bir fark yok.

NFT'lerin hayatımıza hızlı girişi sanat dünyasıyla oldu ve hiç şüphesiz bu alanda çok büyük etkileri olacak. Blockchain teknolojisi dijitalleşen dünyada hayatımıza birçok yenilik getiriyor. Hiç şüphesiz, NFT'ler de en önde gelen yeniliklerden biri. Bugün çoğunlukla sanat eseri, dijital arsa, oyun içi varlıklar ve koleksiyon kartları olarak karşımıza çıkıyor ama gelecekte çok farklı kullanım alanları muhakkak olacak.

JACK DORSEY, İLK TWİTİ 2,9 MİLYON DOLARA ALICI BULDU

NFT'ler bugün en fazla sanat dünyasında karşımıza çıkıyor olsa da kullanım alanları aslında bizim hayal gücümüzle sınırlı. Müzik dünyasında ise albümlerini NFT olarak piyasaya sunan müzisyenleri görüyoruz. Bu şekilde hayranlarının içeriklere herkesten önce erişmesini veya bir video klipte yer alma hakkı elde etmelerini sağlayabiliyorlar. Twitter fenomenleri, önemli twitlerini satışa çıkarmaya başladı. Geçen hafta, Elon Musk içinde hem görsel hem de bir müzik bulunan bir video paylaşımını twit olarak açık artırımla satışa çıkardı. Yine yakın zamanda Twitter'in kurucusu Jack Dorsey, ilk attığı twiti NFT üzerinden satacağını duyurduktan çok kısa süre sonra 2,9 milyon dolara alıcı buldu. İnternet üzerinden sıklıkla gördüğümüz 'meme'lere benzeyen bu kedi animasyonu toplamda 590 bin dolara satıldı. Kedi Nyan adı verilen ve arkasında gökkuşağı bırakarak gülen bir kedi animasyonu şubat ayında 300 Ethereum'a (ETH) yani yaklaşık 590 bin dolar karşılığında satıldı. Kripto sanatı eserleri için oluşturulan bir platform olan Foundation'da müzayade yapıldı ve 24 saat içinde eser satıldı.

KİMLER ALIYOR?

Cambridge Üniversitesi'nden Maliye profesörü Raghavendra Rau, NFT'ye son zamanlarda artan büyük alakada, salgın nedeniyle insanların evlerine kapanması ve dışarı çıkıp para harcama fırsatı bulamamalarının da payı olabileceğine işaret ediyor. Ne var ki NFT sanatçılarının eserlerinin fiyatlarını bir yere kadar artıp sonra düşeceğini, belki de sadece en zirvedeki sanatçıların eserlerinin uzun vadede kıymetini koruyacağını düşünüyor. NFT meraklısı ve koleksiyoncu Nelson Rohrbach, kripto sanat hareketini "sanatçıdan eserinin değerini alanlara karşı" bir ayaklanma diye bahsediyor.

VASATIN ALTINDAN ÇIKAN ŞÖHRET

Kardashian klanı

PROF. DR.
NİLAY
ULUSOY

GELECEKTE İNSAN TÜRÜ VARLIĞINI SÜRDÜREBİLİRSE, 21. YÜZYILIN İLK 20 YILINA ŞÖYLE BİR GÖZ ATTIKLARINDA KARDASHIAN AİLESİNİN TÜM DÜNYADA İNFİAL YARATTIĞINA, GÜZELLİKTEN MODAYA, ZENGİNLİK ALGISINDAN AHLAKİ SINIRLARA NE ÇOK ŞEYİ DEĞİŞTİRDİĞİNE TANIK OLACAKLAR. YİRMİNCİ VE SON SEZONUN BAŞLADIĞI MART AYI VESİLESİYLE YÜZYILIMIZIN EN REZİL AMA EN ÜNLÜ AİLESİNE BİR GÖZ ATALIM İSTEDİM.

“Reality TV” diye adlandır-
dığımız televizyon şovları
televizyonun ilk günlerin-
den beri çeşitli şekillerde
varolmuş olsa da popüler
bir furyaya dönüşmesi 2000’li yıllara rast-
lar. Big Brother’dan Survivor’a reality tv eti-
ketindeki yarışma programlarının yanı sıra
ünlü ya da Kardashian’ların örneğinde ‘ün-
lümsü’ ailelerin evlerine konuk olduğumuz
türün yaratıcısı MTV oldu. Benim ilk tabiri
caizse ‘düşüğüm’ şov ‘Osbourne’lar olmuştur.
Bir ailenin günlük hayatından çok bir ‘freak
show’ düzeyinde anlatı sunan Osbourne’ları
izlemek bu alandaki şovlara yeterince doyma-
mı sağladı. Açıkçası Kardashian’ların 2007
yılında başlayan ilk sezonuna şöyle böyle va-
kıf oldum. Daha sonrasında, sosyal medyanın
hızla hayatımızı ele geçirmesi sayesinde şovu
izlememe gerek kalmadan, ne giydiklerinden
kiminle nerede ne yaptıklarına kadar takip
etme fırsatım oldu. Fırsat demek lazım çün-

kü çağın gerekliliklerini yakalamak için bu
aileye maruz kalmak bir zorunluluk haline
geldi. Gözümüzün önünde büyüyen Kendall
ve Kylie’nin maceraları ile kendini geliştiren
şov, 1990’lı yıllarda Türkiye’de pek popüler bir
deyim olan ‘medya maymunluğu’nun artık
tercih edilen bir özellik haline geldiğini de
bize ispatladı.

Görece ünlü bir babanın kızı olan Kim
Kardashian’ın bu hayattaki şansının Paris
Hilton ile yakın arkadaş olmak kadar müthiş
bir ticari zeka olarak kabul edeceğimiz Kris
Jenner’ın gözde kız çocuğu olması da olmalı.
Şovun pek çok sezonunda Kris ve Kim’in di-
ğer aile üyelerine hadlerini bildirirken ifade
ettikleri gibi bu iki kadın olmasa diğerleri bir
‘hiçti’. ‘Vasat mükemmelin düşmanıdır’ ifa-
desinin tam karşılığı olan, sıradan bir genç
kadından 21. Yüzyılın seks sembolünü ve ti-
caret imparatorluğunu yaratan Kris Jenner’in
başarısını şovun sonunda tekrar kutlamak la-
zım. Aile sadece kendilerine faydalı olmadı
elbet, etraflarında ‘takılan’ sporcu, şarkıcı,
modacı, makyöz ve hatta işsiz güçsüz dahil
kim varsa Kardashian’lar ile olan birliklerin-
den karlı çıktılar. Kardashian’ların şovunun
dinamiklerini sadece aile üyelerinin belirle-
mediği açık ortada. Bu aileden büyük bir
fırsat kaynağı yaratan E! Channel’in sahibi
Ryan Seacrest ve Jonathan Murray bir nevi
Hollywood’un 100 yıldır yaptığı işin devamını
getirdiler. Hollywood Sineması 1920’li yıllar-
ın başından itibaren Amerikan rüyasını ve
dolayısı ile Amerikan ürünlerini satmanın
tüm inceliklerini ilmek ilmek dokudu. Film-
lerin yetişemediği, dijital dünyanın medyayı
değiştirdiği 21. Yüzyılda bu görevi türlü yeni
görsel işitsel formların alması kaçınılmazdı.
Kardashian’lar bu sebeple sadece bir garip ai-
lenin değil, Amerikan kültürünün 21. Yüzyıl-
daki yeni başarısının eseri olarak karşımıza
çıkıyor. Dolayısı ile ne kadar sevmesek hatta
nefret etsek de bu aileden kaçmamız müm-
kün değil, hatta kaçmak yerine iyice anlayıp
20. Sezon nihayete erdikten sonra bizi yeni
nelerin beklediğini tahmin etmemizin doğru
olduğunu düşünüyorum.

Bu kadar zamanda neler görmedik ki? Kı-
zını Playboy’a soyunması için teşvik eden,
onunla soyunan bir anne... Bir çanta kısı-
kançlığı üzerine tekme tokat birbirine giren
kızkardeşler... Üç çocuğunun babası ve 16 ya-
şındaki yeni kız arkadaşı ile tatile giden bir
uzatmalı sevgili... Kardashian’lar ‘anormal’
olarak bilinen her şeyi normalleştirerek, ser-
vetlerine servet kattılar... “Hiçbir yeteneği ol-
madan şöhret olma” konseptini yarattılar...

Orta öğretimde okutulan ‘medya okurya-
zarlığı’ dersinin sadece medyada sunulan ha-
berlerin değil ‘Keeping up with Kardashians’
gibi popüler kültür ürünlerinin de doğru oku-
masını yapmak üzerine kurulmasının önemli
olduğunu düşünüyorum.

BU HAFTAYI TELEVİZYONUN BİZİ
SÜRÜLEDİĞİ ‘HAYAL DÜNYASI’NA
ADANMIŞ FİLMLERE AYIRDIM.

TRUMAN SHOW (1998)

PETER WEIR

1990’ların ortasında Truman Show ile
Amerika kendi yarattığı popüler kültür
dünyasına ve yeni medya anlatılarına
şüphe ile yaklaşmıştı. Tekrardan
izlememiz günümüzü anlamak
açısından iyi gelebilir.

EDTV (1999)

RON HOWARD

Günlük hayatının televizyonda
canlı yayınlanmasını kabul eden Ed
(Mathew McConaughey) ünlü olmanın
bir süre sonra mutluluk verici bir şey
olmadığını fark eder. Sosyal medya
üzerinden ünlü olduktan sonra özel
hayatının kalmadığından yakınan tüm
ünlülerin izlemesi tavsiye edilir.

SIMONE (2002)

ANDREW NICCOL

Sanal ortamda yaratılmış, her açıdan
mükemmel bir oyuncunun dünyada
infial yaratmasına şaşırmıyız? 2021
yılında şaşırmamak da Simone’un
çekildiği 2002 yılında hiçbirimiz
inanmamıştık, değil mi?

Kilit noktaları

AHMET CAN

MOBİL TEKNOLOJİLERLE YILLARDIR ALIŞKINI OLDUĞUMUZ HER ŞEY DEĞİŞİYOR. BUNLARDAN BİRİ DE ANAHTARLAR. YÜZYILLARDIR ANAHTAR TAŞIMA DEDİMİZ VAR. ANAHTARI TAŞIMASINI DA GEÇTİK, ÖZELLİKLE ANAHTARI KAYBEDİNCE EN BÜYÜK SORUNLA KARŞI KARŞIYA KALİYORUZ. ŞİMDİ İSE AKILLI KİLİT DÖNEMİ GELDİ. AKILLI TELEFONLARIMIZ ANAHTARA DÖNÜŞÜYOR. KABLOSUZ BAĞLANTI TEKNOLOJİLERİ SAYESİNDE KAPILAR TEK DOKUNUŞLA AÇILIYOR. GELİN SİZLERİ AKILLI KİLİTLERLE TANIŞTIRALIM.

3 ÖZELLİK BİR ARADA

Anker'in Eufy Security modeli 3 özelliği bulundurmasıyla dikkat çekiyor. Sadece akıllı telefon uygulaması üzerinden kontrol özelliğine sahip değil. Aynı zamanda parmak izi veya şifre ile kapıyı açıp kapatabilirsiniz. Üzerindeki tuş takımı sayesinde oluşturduğunuz şifrelerle kapınızı açabilirsiniz. Parmak izi okuma sensörü parmak izini 0.3 saniyede tanıyor. Üzerinde bulunan yerleşik bir sensör ise kapınızın ne zaman kapandığını algılıyor ve otomatik olarak kilitliyor. Aceleniz olsa bile kapınızı kilitleniyor.

2 BİN 665 TL

HEY SİRİ KAPIYI AÇ!

Dikkat çeken modellerin başında Yale Linus geliyor. Kutusunun içinden kilit silindiri, akıllı kilit modülü, kapı açık-kapalı sensörü ve Wi-Fi köprüsü çıkıyor. Kurulumu basit. Mevcut kilit silindirini çıkarıp, kutusundan çıkan silindiri ve akıllı kilit modülünü monte ediyorsunuz. Sonrasında akıllı telefon uygulaması ile eşleştiriyorsunuz. Sonrasında tüm kontroller akıllı kilide geçiyor. Dikkat çeken özelliklerinden biri de konum algılaması. Kapınız kilitli konumdayken kapıya 2-3 metre yaklaştığınız kilit otomatik olarak açılıyor. Özellikle elleriniz doluyken akıllı telefonunuzu cebinizden çıkarmaya gerek kalmıyor. Ayrıca sesli asistanlarla kapınızı açabilmeniz de mümkün.

1.927 TL

PARMAK İZİYLE ÇALIŞIYOR

Desi Utopic R, küçük tasarımı ve teknolojik özellikleriyle öne çıkıyor. Küçük motoru sayesinde kapıların tasarımını bozmuyor. Akıllı telefonlar üzerinden komutlar verilebiliyor. İçinde dahili bir bataryası var. Şarjı bitmeye yaklaştığında telefonunuza bildirim gönderiyor ve mikro USB ile girişi üzerinden şarj olabiliyor. Teknolojik özellikleri tarafında ise parmak izi okuma özelliği bulunuyor. 100 kullanıcıya kadar hafızasında parmak izi tutabiliyor. Bu özelliği sayesinde özellikle ofis kullanıcılarında öne çıkıyor.

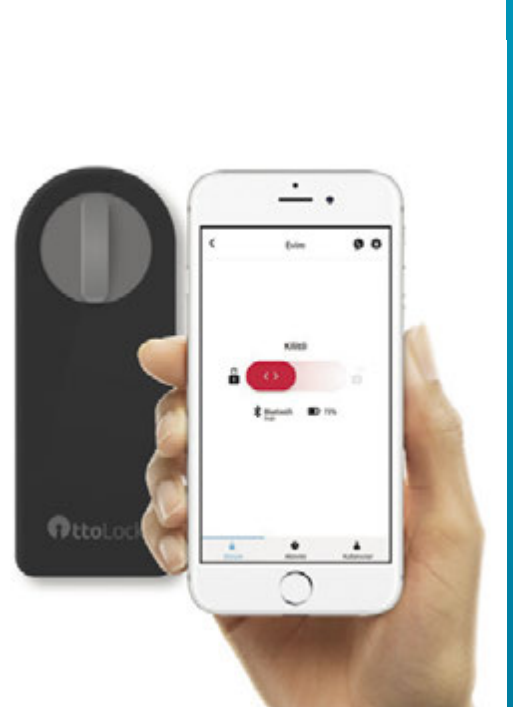
2 BİN 254 TL

YERLİ GİRİŞİMCİDEN

Türkiye'deki girişimciler de akıllı kilit alanında yerini aldı. OttoLock, akıllı telefonunuza bağlanıyor ve tek bir dokunuşla kapınızı kilitleyip ve kilidi açabiliyorsunuz. Arkadaşınız için sanal anahtarlar oluşturarak ve kimin geliip gittiğini takip edebilirsiniz. Üzerinde dahili bir bataryası var. Bu batarya tek şarjla 10-12 aylık bir kullanım sunuyor. Modelin tüm kapılarla uyumlu olduğunu da belirtelim.

1.249 T

Büyük Mısırlı

PANERAI 8 GIORNI BREVETTATO

BU HAFTA ZAMANDA YOLCULUK ZAMANI... MISIR'DAN İTALYA'YA, PANERAI TARİHİNİN GİZEMLİ DERİNLİKLERİNE KISA BİR YOLCULUK YAPIYORUZ.

SERDAR OAL

Paneraı GPF 2/56, nam-ı diğer Egiziano Grosso, yani “Büyük Mısırlı”... Bu saat, Guido Paneraı ve oğluna, ki GPF kodu da buradan gelmektedir. 1956 yılında, Mısır Ordusu tarafından sipariş veriliyor. Saatin kodunda yer alan 2/56 numaraları da 1956 yılının 2'nci saat projesi olduğu anlamına geliyor. 1958 yılında, 50 adet saat Mısır Ordusu'na teslim ediliyor. “Büyük Mısırlı” marka tarihinden birçok ilki bünyesinde barındırıyor. O tarihe kadar Rolex'ten alınan kasalar yerine, Paneraı ilk defa kendi kasasını üretiyor. Kurma kolu koruma mekanizması dahil 66mm, hariç 60mm genişliğinde kasaya sahip saat, aynı zamanda ilk döner bezele sahip Paneraı olma özelliğini de taşıyor. Aynı saatin hem Luminor hem de Radiomir yazılı kadrana sahip versiyonları mevcut çünkü kadranda yer alan indeksleri ve kolları gece de görünür hale getirebilmek için hem radyum hem de trityum boyalı kullanılmış. Saatte, Angelus yapımı kurmalı SF240 kalibreler kullanılıyor. Masa saati mekanizması olarak da karşımıza çıkan SF240, 8 günlük güç rezerviyle bu saate layık görülüyor ve bu rezerv süresi de kadrana, saat 3 pozisyonuna “8 Giorni Brevettato” yani “8 Gün Patentli” ibaresi şeklinde işleniyor.

Aradan uzun yıllar geçiyor, Paneraı bambaşka bir kimliğe bürünüyor, küllerinden yeniden doğuyor ve 90'lı yıllardan itibaren saat dünyasının esaslı oyuncularından biri olmaya başlıyor. İşte o yıllarda, efsanevi yönetici Angelo Bonati'nin önderliğinde bir dizi limitli versiyon Paneraı, saat severlerle buluşturuluyor.

2005 yılına gelindiğinde, Paneraı, yalnızca 150 adetle sınırlı sayıda ürettiği PAM203

Bugün, “8 Giorni Brevettato” armasına sahip bir Paneraı'ye sahip olmak istiyorsanız bakmanız gereken iki referans var: Paneraı Luminor PAM590 ve Paneraı Radiomir PAM992.

Luminor modelini piyasaya sürüyor. Daha doğrusu önceden belirlenen müşterilere satılmak üzere tanıtımını gerçekleştiriyor. Paneraı GPF 2/56'dan beri kendine herhangi bir saatte yer bulamayan “8 Giorni Brevettato” yazısı, uzun bir aradan sonra tekrar gün yüzüne çıkıyor. İşin ilginç yanı PAM203 modelinde de tıpkı GPF 2/56'da olduğu gibi, saatte 18000 titreşimde çalışan, 8 gün güç rezervine sahip Angelus SF240 mekanizmalar kullanılıyor. Neredeyse 60 yıllık, güncel üretimi olmayan mekanizmalar Paneraı'nın maharetli

saat ustaları tarafından elden geçiriliyorlar ve 150 adet saate yerleştiriliyorlar. 47mm çapında paslanmaz çelik kasaya sahip PAM203 modeli, halen koleksiyoncular tarafından büyük bir sempatiyle karşılanıyor.

2009 yılında, GPF 2/56'nın modern versiyonu PAM341 tanıtılıyor. Tıpkı orijinal modelde olduğu gibi 60mm çapında kasaya sahip saatten 500 adet üretiliyor. Titanyumdan üretilen kasaya sahip modeldeki birçok detay, direkt olarak GPF 2/56'dan alınıyor. Titanyum kasaya ve pleksiglastan üretilen cama sahip saatin kadranda yer alan “8 Giorni Brevettato” yazısı, modelin en çok beğenilen detaylarından ikisi oluyor. Bu saatte, Paneraı'nın in-house geliştirdiği kurmalı Caliber P.2002/7'ye yer veriliyor. 21 taşlı mekanizma, 4Hz (28.800vph) frekansında çalışıyor ve tam kurulumda kullanıcısına 10 günü aşan güç rezervi sunabiliyor. Rezervin sonlarına doğru zaman tutma hassasiyeti müsaade edilen sınırların dışında kaldığından, Paneraı bu mekanizmayı 8 gün güç rezervli olarak tanıtıyor.

Yalnızca bir sene sonra, belki de gelmiş geçmiş en etkileyici Paneraı'lerden biri sayılabilecek, PAM339 Radiomir Composite Marina Militare tanıtılıyor. 1500 adet üretilen bu saat, Paneraı tarihinde bir ilk olan, kahverengi tonlu kompozit kasa ile piyasaya sürülüyor. 47mm çapındaki kasa ile müt-hiş bir uyum içerisinde bulunan kadranda yer alan Marina Militare yazısı ve 8 Giorni Brevettato arması, yalnızca bu saatte bir arada bulunuyor. Mekanizma olarak 8 gün güç rezervine sahip in-house kurmalı Caliber P.2002/7'ye ev sahipliği yapan PAM339, tanıtıldığı yıllarda saat dünyasının en heyecan verici modellerinden biri olarak anılıyor.

Bugün, “8 Giorni Brevettato” armasına sahip bir Paneraı'ye sahip olmak istiyorsanız bakmanız gereken iki referans var: Paneraı Luminor PAM590 ve Paneraı Radiomir PAM992.

Paneraı Luminor PAM590, 44mm çapında paslanmaz çelikten üretilmiş kasaya, safir kristal cama ve 300 metreye kadar su geçirmezlik değerine sahip. In-house geliştirilen kurmalı Caliber P.5000 ile hayat bulan model, Paneraı ruhunun sonuna kadar yaşayabileceğiniz her detaya ev sahipliği yapıyor.

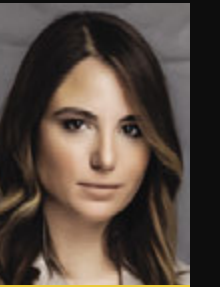
Paneraı Radiomir PAM992 ise 45mm çapında eskitilmiş görümlü paslanmaz çelikten üretilmiş kasaya, safir kristal cama ve 100 metreye kadar su geçirmezlik değerine sahip. Radiomir modeli Luminor'dan farklı olarak sandviç tipi kadraniyle Paneraı fanatiklerinin gönlünü fethediyor. Tıpkı PAM590'da olduğu gibi, 8 gün güç rezervine sahip kurmalı Caliber P.5000 ile donatılan saat, Radiomir'in sık hatlarını, markanın gösterişli tasarım diliyle birleştirmek isteyenlere hitap ediyor.

ELEŞTİRİ OKLARININ
HEDEFİNDE

Anna Wintour

ARDI ARDINA GELEN IRKÇILIK VE AYRIMCILIK İDDİALARI... İŞYERİNDE 'ŞEYTANİ ORTAM YARATMA' SUÇLAMALARI... SON ALTI AYDA ANNA WINTOUR'U HEDEF ALAN BU SAVLAR NE KADAR GERÇEK? VE ELEŞTİRİ OKLARI BU KEZ ONU VURACAK MI? WINTOUR'UN HAMLELERİNDEN YOLA ÇIKARAK MODANIN IRKÇILIKLA İLİŞKİLERİNE GÖZ ATALIM...

ASLI BARIŞ

Çok değil, birkaç ay önce 'Black Lives Matter' hareketi kapsamında yapılan protestolardan payına düşeni aldı moda endüstrisi. Özellikle de Anna Wintour.

Sabah gözleri içine gömülmüş pis bir Asyalı gibi uyandım, düzeltmek için ne yapmalıyım?" "Bana kırık not vermişsin gerizekalı Asyalı, çok teşekkürler..."

Bunlar, geçen haftanın bombası; Amerikan 'Teen Vogue' dergisinin başındaki 27 yaşındaki Alexi McCammond'ın 10 yıl öncesine dayanan tweet'lerinden örnekler...

McCammond, geçen personeli tarafından dergi yönetimine şikayet edildi. Akabinde, hakaret dolu tweet'leri, 'diet prada' gibi modada taklitçilik ve ırkçılığı hedef alan ve sosyal medyada belli bir ağırlığı olan hesaplarda paylaşıldı, kıyamet koptu. Amerika'da, pandemiyle birlikte Asyalılara karşı nefret suçlarının rekor seviyeye çıktığı bir dönemde, bir yayın yönetmeninin böyle mesajların gündeme gelmesi, şüphesiz ne Vogue dergisinin, ne bağlı olduğu Condé Nast yönetiminin hoşuna gitti.

Sonrası malum: McCammond, yaptıklarını gençliğine verdi, tweet'leri çoktan sildiğini söyledi, neden büyütüldüğünü anlamadığını açıkladı ve istifa dilekçesini sundu kamuoyuna...

Buraya kadar bireysel bir tavır ya da suç olarak görülebilir. Ama işin ilginç tarafı, kıyamet koparken McCammond'ın işine devam etmesi için destek veren tek bir isim vardı: Anna Wintour.

Moda endüstrisine yön veren tek kadın hükümdar olarak bilinen Wintour, McCammond'ın "son derece gayretli ve yetenekli bir gazeteci" olduğunu söylese, gençliğine vursa da daha önce editörlük yapmadığı için bu hatalara düştüğünü iddia etse de, yönetim daha önce defalarca arka çıktığı patroniçeye bu kez destek vermedi, kelle istedi.

Tesadüftür ki aynı hafta Wintour ve yayını hakkında yazılan yeni bir kitap piyasada yerini aldı: Nina Sophia Miralles'in kaleme aldığı "Glossy: The inside story of Vogue" ünlü derginin tarihçesini anlatırken kadınlar üzerinde nasıl ayrımcılık yapıldığını detaylıca işliyor. 1980'lerde kadınların yönetim kurulu toplantılarına alınmadığı, 'ucuz işçi' olarak görüldüğü, meme kanseri gibi konuların 'sıkıcı' bulunarak yayında yer bulamadığı gibi envai çeşit suçlama var kitapta...

Verdiği mesaj: Her ne kadar kadınları hedef alsan da, dergi tepeden tırnağa erkek hakimiyetinde...

1988'de Wintour'un göreve gelişiyle, bu durumu düzeltmek için fazla bir çabasının olmadığı da detaylıca yazıyor. Personeli birbirine düşürmekten zevk aldığı, çalışma alanında 'şeytani' bir ortam yarattığı da Miralles'in iddiaları arasında...

Şüphesiz hakkında "Şeytan Prada Gıyer" adlı bir kitap yazılmış Wintour'un ofis ortamında bir melayike olduğunu ummak, fazla mantıklı bir şey değil. Ancak 'sert patron' ile 'ayrımcı patron' arasında dünyalar var. Kafalardaki soru: Anna Wintour bu ikilemin neresinde?

Bugünlerde Asyalıları karşısına alan patroniçeye karşı 'istifa' sesleri, son aylarda birden fazla kez yükseldi...

Çok değil, birkaç ay önce 'Black Lives Matter' hareketi kapsamında yapılan protestolardan payına düşeni aldı moda endüstrisi. Özellikle de Anna Wintour. New York Times'da 24 Ekim'de yayımlanan bir makalede Wintour'un endüstriyi 'zayıf, beyaz ve zengin' tutmak için çaba sarfettiği yazıldı. Şirkette farklı dönemlerde çalışan 11 farklı kaynakla konuşularak hazırlanan makalede siyahi personelin yükselmesine izin verilmediği,

şirket içi yazışmalarda 'ırkçı söylemler' kullanıldığı iddia edildi. 32 yıldır derginin başında olan Wintour sonrasında şu açıklamayı yaptı: "Açıkça şunu söylemek istiyorum ki Vogue, siyah editörleri, yazarları, fotoğrafçıları, tasarımcıları ve diğer yaratıcıları destekleyip onlara alan açmak konusunda yeterince şey yapmadı. Biz de hatalar yaptık; acı verici veya hoşgörüsüz görseller ve haberler yayımladık. Bu hataların bütün sorumluluğunu üstleniyorum."

KAMALA HARRIS'İN RENGİNİ AÇTI MI?

Her ne kadar sorumluluğu alsan da, kısa bir süre sonra ikinci skandal patlak verdi. Ateşli bir demokrat olan Wintour, ABD Başkan Yardımcısı seçilen Kamala Harris'i kapağa taşımakta gecikmedi. Harris, pembe parlak bir fon önünde düz siyah bir ceket, kot pantolon ve spor ayakkabıyla verdiği pozuyla Şubat sayısında kapaktaki yerini aldı. Her ne kadar buraya kadar yapıcı bir tavır olarak görünse de, Harris'in ten renginin açılması, farklı bir tartışmayı da beraberinde getirdi. "Ülkenin ilk siyahi kadın başkan yardımcısı olan Harris'in ten rengiyle oynanması kabul edilemez" diyen sosyal medya kullanıcılarından bazıları Vogue Amerika'nın Genel Yayın Yönetmeni Anna Wintour'ı eleştirmiş, hatta istifaya davet etmişti.

Harris'in teninin renginin olduğundan açık gösterildiği suçlamaları sonrası Vogue Amerika'nın Genel Yayın Yönetmeni Anna Wintour bir açıklama yaptı: "Tabii ki basılı kapağa yönelik tepkileri gördük ve anladık... Ama kimsenin bakınca bu kapakla ilgili bu iki özellikten herhangi bir şey düşünebileceğini sanmıyorum: Neşeli ve pozitif..."

Bu, derginin editöryel anlamda ilk 'kaş yaparken göz çıkarma' hamlesi değil...

John Galliano ve Anna

Alexi McCammond ve ırkçı söylemleri

Kamala Harris ve tartışmalı kapağı

2008'deki 'King Kong' kapağına dönelim.... Ünlü fotoğrafçı Annie Leibovitz tarafından çekilen ve Cleveland Cavaliers'da oynayan NBA yıldızı LeBron James'i gürlleyen bir pozda Brezilyalı model Gisele Bündchen'i koluyla kavrar-ken gösteren kapak fotoğrafı çok sayıda eleştiri almıştı. Kapağın, 1917'de Birinci Dünya Savaşı'na gönderilmek üzere gençleri orduya katılmaya çağırmak amacıyla yaratılmış afişe benzerliği dikkat çekerken, NBA yıldızının afişteki King Kong ile benzerliği de gözden kaçmıyordu. Afişin üzerindeyse "Bu vahşi hayvanı imha edin" yazıyor.

Derginin Fransa edisyonu, 2009'da da beyaz model Lara Stone'un yüzünü ve bedenini boyayla karartarak 'siyahi' bir hava estirmeye çalışınca, yine eleştirilerin odağı haline gelmişti.

GALLIANO'YU İPTEN ALAN KADIN

Biraz ileri gidelim, 2011 yılına dönelim.... Modanın dahi çocuğu John Galliano'nun antisemitist çıkışını hatırlamayan var mı? Hafızaları tazeleyelim derseniz... Hatta biraz başa dönelim: 1993'te Anna Wintour'ın himayesinde kariyerinde çıkış yakalayan John Galliano, iki yıl sonra Givenchy'nin başına getirilmişti. Bir sene sonra ise istikamet Dior'du.... Tam 15 yıl Dior modaevinin baştasarımcısı titrini taşıran 25 Şubat 2011'deki bir olay, ihtisamlı kariyerini bitiriyordu. Tasarımcı, Paris'te bir cafe'de bir çiftte antisemitist hakaretler yağdırdığı gerekçesiyle mahkemeye verildi. Dior yöneticileri durumu nasıl yöneteceklerini düşünüyorsun, dört gün sonra İngiliz modacının Adolf Hitler'e olan hayranlığını tescil eden bir videonun yayımlanmasıyla modaevi kalemi kırdı... Galliano'nun modaeviyle ilişkisi, dönemde Dior Couture CEO'su Sidney Toledano'nun şu sözleriyle kesildi: "Böylesine utanç verici düşüncelere sahip bir tasarımcıyla markamızın anılmasını asla istemiyoruz..."

Peki sonrasında ne oldu? Moda endüstrisi alttan alta tasarımcıya destek hareketi içine girdi. Bir örnek:Tasarımcının kadim dostu Kate Moss, aynı yıl rock yıldızı eşi Jamie Hince ile düğünde giydiği ikonik gelinliği Galliano'ya tasarlatarak yardım eli uzattı. Sonrasında Anna Wintour topa girdi: Onun sayesinde Galliano 2013'te Oscar De La Renta'nın geçici tasarımcısı olarak görev yaptı. Bir sene sonra Maison Margiela'nın baştasarımcısı olarak yeni görevine başlamıştı bile... Wintour, İngiliz Moda Ödülleri'nde Galliano'nun Margiela için giydiği bir tasarımla onur ödülünü

almak için sahnedeydi. Ona ödülünü de sunan Galliano'dan başkası değildi...Tasarımcı "Modanın rock star'ı geri döndü" cümleleriyle alkışlandı moda basınında... "Hitler'i çok seviyorum" videosundan da bahsedene yoktu... Olay alkoholizm ve madde bağımlılığıyla eşleştirildi, konu kapandı.

Adaletli olalım: Modanın ırkçılık ile olan ilişkisinin faturasını Bayan Wintour'a kesmek şüphesiz adaletli bir tavır olmaz... Ne yazık ki moda tarihi çok daha sert ve hazin örneklerle dolu.

İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI VE MODA DÜNYASINDA İLİŞKİLER

Hazır antisemitizm ve moda ekseninde gezinirken zaman tüneline iyice geriye, ikinci dünya savaşı dönemine gidelim... Christian Dior, 1946'da markasını kurmadan önce, Paris'te küçük ölçekli bir dikim atölyesinin sahibiydi. Markalaşmak için nüfuzlu müşterilere ihtiyaç duyan Dior, 1942-45 yılları arasında Nazi subaylarının eşleri için tasarımlar yapmaya başladı. Kısa sürede geniş bir çevre edinen tasarımcı, savaş yıllarındaki ekonomik güçlüklerle rağmen marka kurabilecek maddi güce erişti. Dior'un yeğeni Françoise da bir Nazi sempatisiydi. Hatta Hitler'e ve 'nasyonal sosyalizm'e olan hayranlığını, Fransız Televizyonu'na verdiği bir röportajla tescil ettirdi. 2 Kasım 1963'te gerçekleştirilen kayıta, Françoise, müstakbel eşi İngiliz nasyonal sosyalist Colin Jordan ile birlikte Hitler'e olan hayranlığını anlatıyor. Gamalı haçlı kolye takan Françoise Dior, çocuklarını 'nasyonal sosyalist' ilkeler temelinde yetiştirmek istediğini söylüyor. İdealindeki kahraman Führer" diyen Françoise Dior, nikahının da nasyonal sosyalist geleneklere uygun kıyılacağını belirtiyor: "Önce eşim ve benim parmaklarımızdan kan alınacak. Ardından bu kan karıştırılıp, 'Kavgam' kitabının bir sayfasının üzerine akıtılacak."

Coco Chanel Nazi subayıyla aşk yaşadı Dönemde modaevlerinin SS subaylarıyla "sıkı fıkı" ilişkiler kurmasına bir örnek de Chanel'den... Fransa'nın Almanya'ya savaş ilan ettiği 1939 yılında Coco Chanel birçok modacı gibi atölyesinin kepenklerini indirerek, tasarım yapmaya ara verdi. Hatta bir yıllığına Paris'i terk etti. Ancak bir çapkın bir Nazi subayından aldığı teklif üzerine ülkesine dönerek, Ritz Hotel'deki odasında yeniden yerleşti. Moda efsanesine kol kanat veren isim ise Hans Gunter von Dincklage adlı bir Nazi subayydı. Kendisinden 13 yaş büyük olan Dincklage ile birlikte olup, SS subaylarıyla da yakın ilişki ku-

ran tasarımcı, savaş yılları sona erince, ülkesindeki vatanseverlerden büyük tepkiler aldı. Nazilerle ilişkisinin sorgulanmaması için İsviçre'ye kaçan ve 15 yılı ülkede geçiren Chanel, Fransa'ya ancak 1954 yılında dönebildi.

LOUIS VUITTON VICHY HÜKÜMETİNE DESTEK VERDİ Mİ?

Stephanie Bonvicini'nin yazdığı 'Louis Vuitton, A French Saga' adlı 2004 basımı kitap, markanın Nazilerle olmasa bile, o dönemde kukla olarak kullandıkları Vichy hükümetiyle olan yakın ilişkisini anlatıyor. Vuitton'un torunları Henry ve Gaston'ın markalarının kapanmaması için hükümetin lideri Henri Philippe Pétain'i tasvir eden 2 bin 500 büst hediye ettikleri iddia ediliyor. Tabii bunlar sadece birer iddia olarak kalabiliyor. Zira, 1930-1945 yılları arasındaki tüm bilgilerin, arşivlerde çıkan bir yangında yok olduğunu söylüyor Louis Vuitton yöneticileri... Bir başka iddiaya göre İkinci Dünya Savaşı sırasında Louis Vuitton'un Paris'te açık kalan tek lüks tüketim markası olarak kalması da Vichy hükümetiyle olan yakınlığıyla ilgili.

Hugo Boss SS Üniformalarını tasarladı Nazilerle içli dışlı ilişkisini saklama gereği duymayan tek modaevi Hugo Boss. Markasını 1924 yılında kuran Hugo Boss, sekiz yıl sonra iflas etti. Ancak 1931'de Nazi partisine katılınca, kendisine altı dikiş makinesi ve personel hediye edildi. Nazilerin üniformalarını tasarlayan, ilk önce SA, daha sonra da SS'ler için üretim yapan Hugo Boss, partinin de aktif bir üyesiydi. Seri üretime geçişte iş gücü sorunu yaşayan tasarımcının imdadına Naziler yetişti; Fransa ve Polonya'daki fabrikalarında 150 Yahudi işçi 'köle' olarak çalıştırıldı. 1946'da yargılanan Boss, Nazilerle ilişkisi yüzünden 100 bin Alman Markı tazminat ödemeye mahkum edildi ve oy verme hakkı alındı. 1997'de New York Times gazetesine demeç veren Hugo Boss'un oğlu Siegfried "Babam Nazi partisinden üyesiydi. O dönemde kim değildi ki? Herkes Naziler için çalışıyordu" dedi. Siegfried Boss, Siemens, Volkswagen gibi markaların da SS'ler için üretim yaptığını söyleyerek, durumun ırkçılıkla değil, güç dengeleriyle ilintili olduğunu söyledi.

"İrkçılıkla değil, güç dengeleriyle ilgili..." Güç dengeleri, şu günlerde hayli değişiyor, kartlar yeniden dağıtılıyor, rüzgar farklı bir yönden esiyor. Bakalım bu değişim, moda endüstrisini ne kadar etkileyecek? Bu değişim bir trend olarak kalacak mı, yoksa köklü bir hareketin ayak sesi mi?

Adaletli olalım: Modanın ırkçılık ile olan ilişkisinin faturasını Bayan Wintour'a kesmek şüphesiz adaletli bir tavır olmaz... Ne yazık ki moda tarihi çok daha sert ve hazin örneklerle dolu.

Bu çağlık susturulabilir mi?

A large crowd of people, many wearing face masks, gathered in a public square for a protest. In the background, there is a large white building with a dome and a ferry boat on the water. The crowd is holding various signs and flags, including purple flags with female symbols. A small inset photo of a woman is in the top left corner.

“KARAR, TOPLUMDA BÜYÜK BİR HAYAL KIRIKLIĞINA YOL AÇACAK”

KOÇ ÜNİVERSİTESİ Hukuk Fakültesi Dekanı ve UNESCO Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Sürdürülebilir Kalkınma Kürsüsü Sahibi Prof. Dr. Bertil Emrah Oder, insan hakları ve eşitlik konularında uluslararası alanda çok önemli çalışmalar yürüten bir bilim insanı. 2021 Ocak ayında Anayasacılığın Geleceği Uluslararası Forumu'nun, “Anayasacılığın Savunucusu” Ödülü'ne layık görülen Prof. Dr. Oder; anayasa yargısı, insan hakları ve toplumsal cinsiyet eşitliği alanında uluslararası ve karşılaştırmalı alanda etki doğuran bilimsel çalışmalara katkıları nedeniyle ödüllü Türkiye'den alan ilk bilim insanı oldu. Prof. Oder'in İstanbul Sözleşmesi'nin feshi ile ilgili yorumları şöyle:

ŞİDDET AĞIR BİR İNSAN HAKLARI İHLALİ

“Şiddet bir ağır insan hakları ihlali türü. İnsan hakları ihlallerine baktığımız zaman, şiddetle bağlantılı olan ihlaller, işkence yasağı, kötü muamele yasağı, insanlık dışı muamele

yasağı ve yaşam hakkı ile doğrudan bağlantılı ve özünde insan onuruna yönelik bir saldırı sorununu karşımızı koyuyor. Dolayısıyla aslında şiddetin öncelikle bir ağır insan hakları ihlali olduğunu vurgulamak isterim. Burada şiddetin öznesi kadın ve kız çocukları olduğu zaman dünya genelindeki istatistiklerde kadınlar ve kız çocukları daha yüksek oranlarda şiddete maruz kalıyorlar. Burada cinsiyet temelli şiddet dediğimiz, sadece kadın olmaktan, kız çocuğu olmaktan kaynaklanan şiddet türünün dünya genelinde çok büyük bir örüntü oluşturduğunu da görüyoruz. Bu şiddet kümesinin özelliklerini tanımlayan, kadınlarla ve kız çocuklarına yönelik orantısız şiddet olgusunu tanıyan, şiddete karşı mücadele çerçevesinde bir kurumsallaşma örneği sergileyen, özel bir koruma veya önleme tedbirleri mekanizması içeren, kadınlarla ve kız çocuklarına yönelik şiddetin toplumdaki eşitsiz güç ilişkisinden kaynaklandığını vurgulayan ana ve en gelişmiş sözleşme, İstanbul Sözleşmesi. Bu konudaki ilk sözleşme Güney Amerika'daki bir şehrin adıyla anılan Belem do Para Sözleşmesi'ydi. 'Kadınlara karşı şiddetin kökünün kazınması' olarak Türkçeye çevirebileceğimiz bu sözleşme, İstanbul Sözleşmesi ile karşılaştırdığımızda, koruma mekanizmaları bakımından, yapıldığı dönem itibarıyla daha zayıf ve güçsüz bir sözleşmeydi ve hatta o sözleşmenin de İstanbul Sözleşmesi kapsamında yeniden güncellenmesine yönelik tartışmalar süregeliyor şu anda tüm dünyada.

TÜRKİYE SÖZLEŞMEYİ İLK SAHİPLENEN, GÜÇLÜ İRADEYİ GÖSTEREN İLK MODELĐ

İstanbul Sözleşmesi kadına yönelik şiddet konusunda Birleşmiş Milletler Müktesebatı ve Türkiye'nin kurucu devleti olduğu Avrupa Konseyi İnsan Hakları Müktesebatı'nın bir yansıması. Türkiye, 2. Dünya Savaşı sonrası insan hakları alanındaki bütün uluslararası sözleşmelere taraf olmuş bir ülke. Devlet politikası olarak da Türkiye insan hakları alanındaki yapısal güçsüzlüklerine rağmen, aslında olumlu birçok adım attı ve hatta imza attı. İstanbul Sözleşmesi de bunlardan biri. Daha önce Pekin+5 Eylem Planı ve Pekin Bildirgesi'nde zorla evlilikler ve şiddete ilişkin bazı kılavuzların çerçevelenmesinde de Türkiye'nin sivil toplum örgütlerinin ve o dönemin hükümetinin de olumlu bir etkisi vardı. İstanbul Sözleşmesi'nin kabulünde de, Türkiye başak bir aktör olarak karşımıza çıktı. Bu sorunu sahiplendi, önemli bir yönlendirmede bulundu. Uzman heyetinde bulunan Prof. Dr. Feride Acar'ın katkıları çok önemliydi. Türkiye aynı zamanda bu sözleşmenin ilk onaylayıcı devlet oldu. Bu

sözleşmeyi ilk sahiplenen, o güçlü siyasi iradeyi Avrupa Konseyi düzeyinde gösteren ilk modeldi.

‘TÜRKİYE NASIL YAPIYOR?’DAN ŞİMDİ ‘TÜRKİYE NE YAPIYOR?’A

Bir yandan Türkiye'nin özellikle 2001 sonrası uluslararası hukuk ve insan hakları alanında yükselen performansını, iyi bir örnek olmasını düşündüğümüzde, diğer yandan Türkiye açısından İstanbul Sözleşmesi'ni getireceği büyük katkıyı dikkate aldığımızda, sözleşmeden çekilmenin hem haklar alanında hem de insan haklarına dayalı dış politika anlayışında çok olumsuz etkileri olacağı açık. Nitekim Türkiye, İstanbul Sözleşmesi'ni kabul etikten sonra, kadın örgütlerinin de katılımı ile 6284 sayılı kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddetin önlenmesine ilişkin kanunu kabul etti ve İstanbul Sözleşmesi'ni ilk defa kendi iç hukukunda etkili şekilde uygulayan bir model türetti. Bu model Balkan devletlerine ve Avrupa'da birçok bölgeye de ışık tutmuştur. 'Türkiye nasıl yapıyor?' diye herkesin baktığı bir konumdan, herkesin 'Türkiye ne yapıyor?' dediği bir konuma geçmiş durumdayız.

TOPLUMUN BEKLENTİLERİ İLE ÖRTÜŞMÜYÖR

Diğer yandan, hem değerler araştırmasına, hem de akademik araştırmalara baktığımızda, toplumun son 10 yılda çok önemli bir kesiminin kadın-erkek eşitliğine daha fazla inanır hale geldiğini görüyoruz. Türkiye büyük bir modernleşme dalgası, ilerlemeci bir dalga içinde.

Genç kuşakta, orta yaşlılarda ve yaşlılarda eşitlikçi anlayışın ve şiddete karşı tavrın çok daha net olduğunu görüyoruz. Dolayısıyla bugün alınan bu siyasi karar toplumun beklentileri ile örtüşmüyor. Toplumsal kabullenme anlamında büyük bir hayal kırıklığına yol açacağını söyleyebiliriz. Bu karar toplumun tüm kesimleri için büyük bir vicdani yara ve büyük bir hak ihlalleri meselesi aynı zamanda. Fakat Türkiye, insani gelişmişlik açısından şiddete bakışında çok önemli, ileriye dönük, daha eşitlikçi, özgürlük özlemi içeren sinyaller veriyor. Fakat diğer yandan buna uygun bir hukuksal altyapı olması, kamu kurumlarının da buna uygun politikalar üretmesi öncelik olmalı. İstanbul Sözleşmesi'ni daha iyi uygulayarak, ülke içinde daha iyi bir hak koruma modeli yaratma seçeneği varken, bambaşka bir seçenek karşımıza çıkmış durumda. Bunun kamusal vicdandaki karşılığının hiç iyi olmadığını düşünüyorum. Özellikle sivil toplumun son derece iyi kaleme alınmış acımlarına baktığımda da bunu görüyorum. Bu açıklamalar kamusal vicdanın sesi olarak yorumlanmalı ve kamusal sese de kulak verilmeli.”

“KADIN HAREKETİ, KİMSENİN KARŞI TAVIR ALMASINA İZİN VERMEYECEK KADAR GÜÇLÜ”

SABANCI ÜNİVERSİTESİ Kurumsal Yönetim Forumu Direktörü ve Baş Araştırmacısı Prof. Dr. Melsa Ararat, kadınların yönetim kurullarında ve iş dünyasında güçlenmesi, iş dünyasında eşitlikçi bir bakış açısının gelişmesi adına çok önemli çalışmalara liderlik eden bir bilim insanı. Bağımsız Kadın Direktörler Projesi ve Türkiye'de Aile İçi Şiddetle Mücadele Projesi'nin direktörü olan Prof. Dr. Ararat'ın, İstanbul Anlaşması'nın feshine yönelik yorumları şöyle:

SÖZLEŞMESİ HAK ARAYIŞLARINA HUKUKSAL BİR ZEMİN KAZANDIRMIŞTI

“Türkiye, İstanbul Sözleşmesi olarak bilinen Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi'ni ilk imzalayan ülke iken Sözleşmeden çekilmeye kalkışan ilk ülke oldu. Başta Avrupa Konseyi ve Birleşmiş Milletler Kadın Birimi olmak üzere uluslararası tepkiler birbirini takip etti. Ülke içinde ise kadınlar sokağa döküldü,

başta kadın ve insan hakları savunucuları olmak üzere sivil toplum örgütleri, iş dünyasını temsil eden örgütler, siyasi partiler, akademisyenler ve hatta futbol kulüpleri girişimi şiddetle kınadılar. 2014 yılında parlamentoda bir çekimser oy hariç oybirliği ile kabul edilen Sözleşme Türkiye hukukuna 6284 sayılı uyum yasasıyla girmişti. Büyük bir heyecanla lanse edilen uyum yasası çerçevesinde alınan önlemler kadına yönelik şiddeti durdurmadı ama devleti göreve çağırma konusundaki çabalara ve hak arayışlarına hukuksal bir zemin kazandırdı.

GEREKÇELERİN ARKASINDA TEK BİR NİYET VAR

Ayrılma kararına sebep gösterilen resmi gerekçe Sözleşmede mağdur haklarının korunmasına yönelik tedbirlerin “cinsiyet, toplumsal cinsiyet, ırk, renk, dil, din, siyasi veya başka tür görüş, ulusal veya sosyal köken, bir ulusal azınlıkla bağlantılı olma, mülk, doğum, cinsel yönelim, toplumsal cinsiyet kimliği, sağlık durumu, engellilik, medeni hal, göçmen veya mülteci statüsü veya başka bir statü” nedeniyle ayrımcılık yapılmadan uygulanması yükümlülüğü. Metinde ‘cinsel eğilim’ ibaresinin geçmesinin eşcinselliği teşvik ettiği iddia ediliyor. Bu iddianın temelsizliğini ‘eşcinsellere şiddet uygulanması meşru mu,’ sorusunu sorarak göstermek mümkün ama beyan edilen gerekçe yerine esas gerekçeye odaklanmak daha doğru olur. Sözleşmeden çıkmayı savunanların beyanlarında sıkça rastlanan, aile değerlerini, milli kültürü ve aileyi koruma ve benzeri gerekçelerin arkasında tek bir niyet var; kadının bir birey olarak hayatı ile ilgili kararları özgürce verme hakkını tanımamak. Bu geriye gitme çabasını anlamak için İstanbul Sözleşmesine uyum amacıyla yasalarda yapılan değişiklikleri hatırlamak yeterli. Uyum çalışmaları sonucunda yasalarda yer alan iffet, örf ve adetler, edep gibi somut olarak tanımlanamayan ama hep kadınlara matuf olarak kullanılan göndermeler kaldırıldı. Evlilik içi tecavüz suç kapsamına alındı. Evli veya bakire olmayan mağdur kadınların yasal ayrımcılığa tabi tutulması engellendi. Sözde namus cinayetleri için ceza indirimleri kaldırıldı. Çocukların cinsel istismarında çocuğun rızası olup olmadığını anlamaya çalışmak, abesle iştigal olarak kabul edildi. Bu yaklaşım kadını eş ve anne kalıplarına sıkıştıran anlayıştan tam bir ayrışmaydı ve kadının insan haklarının bir birey olarak korunmasını öngörmekteydi.

İÇİNDE YAŞADIĞIMIZ GERÇEKLIK ERKEKLERİ GÜÇSÜZLEŞTİRDİ

Sözleşmeye yönelik tepkileri sosyo-ekonomik gerçeklerden bağımsız olarak

değerlendirmek hatalı olur. İçinde yaşadığımız gerçeğin erkekleri toplumun onlardan beklediği rolü oynamasını zorlaştırdığını ve onları güçsüzleştirdiğini görmek gerekir. Sadece Türkiye'de değil, sözleşmeden çıkma tartışmalarının yaşandığı diğer Doğu Avrupa ülkelerinde de düşük gelirli erkeklerin esas oy tabanını oluşturduğu aşırı sağcı, aşırı milliyetçi ve dini referans alan siyasi partiler İstanbul Sözleşmesinin en büyük düşmanı oldular.

Tüm dünyada kadınların eşitlik mücadelesi sonunda elde edilen haklarını kullanmak isteyen, gücünü kanıtlamak için şiddete başvuran erkeklerle katlanmak istemeyen kadınlar; yeni düzenlemelerle aile içi şiddet mağdurlarına tanınan, yeni yerleşim yeri, maddi, hukuki ve psikolojik destek, faillerin uzaklaştırılması ve polis koruması gibi devletin sunması beklenen haklarını da talep eder oldular. Kadınların erkeklerle eşit haklara sahip bireyler olarak tanımlanması sadece kadınlardan değil, hemcinslerinden de üstün olması gerektiği ve otoritesini kabul ettirmek için zor ve şiddet kullanmanın kabul edilebilir olduğu öğretilen erkekler için kabul edilmesi zor bir güç kaybı sebebi. Siyaset bilimci Arati Rao'nun 1995'te yazdıklarını tekrarlamak gerek: “Hiç bir sosyal grup, kültür adına, insan hakları ihlallerinden kadınlar kadar acı çekmemiştir... Kültürün siyasi kullanımlarını sorgulamadan, bunun kimin kültürü olduğunu ve bu kültürden en çok kimin faydalandığını sormadan, kültür kavramını tarihsel bağlamına oturtmadan ve bu kültürü yorumlayanın konumunu soruşturmadan, kadınların daha büyük politik, ekonomik ve askeri çatışmalar içinde araçsallaştırılması durumunu tam olarak anlayamayız.”

İŞSİZLIK MAĞDURLARININ HIRSI KADINLAR ÇIKARTILIYOR

İstanbul Sözleşmesinden çekilme isteği ekonomik ve siyasi istikrarsızlığın, yoksullaşmanın, toplumsal çürümenin, pandeminin katmerlendiği işsizlik mağdurlarının hırsını kadınlardan çıkartma ve siyasetçilerin de erkeklerin güçsüzleşmeye verdikleri bu tepkiyi oya çevirme çabasıdır. Kadın hareketi, artık kimsenin açıkça kadın haklarına ve kadına yönelik şiddetin önlenmesine karşı bir tavır almasına izin vermeyecek kadar güçlü olduğundan, Sözleşmeden çıkmak için hiç inandırıcı olmasa da Sözleşmenin eşcinselliği özendirdiği bahane ediliyor. Hem içeride, hem dışarıda; kadınların güçlenmesinden tedirgin olanların olduğu her yerde...”

Koç Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanı ve UNESCO Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Sürdürülebilir Kalkınma Kürsüsü Sahibi Prof. Dr. Bertil Emrah Oder

Sabancı Üniversitesi Kurumsal Yönetim Forumu Direktörü ve Baş Araştırmacısı Prof. Dr. Melsa Ararat

HAFTANIN
İLK 3'Ü

1

VEGAN DÜKKAN

Cihangir'deki Vegan Dükkan'da vegan gıdalardan temizlik ürünlerine kişisel bakımdan besin takviyelerine her vegan ürüne ulaşılabilir. Benim favorilerim ise vegan peynirler.

(0212) 243 23 83 @vegandukkan

2

VEGAN BAKKAL

Vegan alışverişin kalbi Kadıköy'de. En dikkat çeken ürünleri Türkiye'de ulaşmanın oldukça zor olduğu vegan kedi ve köpek mamaları.

0543 386 35 36 @vegan.bakkal

3

VEGAN DÜNYASI

İnternet mağazasını Beşiktaş'ta açtıkları mağaza ile devam ediyorlar. Kendi üretimleri peynir, soya kıyması, soya küpleri, mayonezleri öne çıkan ürünleri.

0546 846 88 46 @vegandunyasibesiktas

Vegan Türk mutfağını keşif!

TANTUNİ, KOKOREÇ, MİDYE TAVA VE ADANA DÜRÜM... “VEGAN KÖŞEDE NE İŞİ VAR” DEMEYİN. 2018'DEN BERİ GELENEKSEL TÜRK MUTFAĞI ÜRÜNLERİNİ VEGANLARLA BULUŞTURAN ‘VEGANARSİST’ HEDEF BÜYÜTTÜ. ÖNCE TÜRKİYE'DE YAYGINLAŞMAK SONRA DA AVRUPA'YA AÇILMAK İSTİYOR.

ŞEBNEM TURHAN
Instagram: @basitvegan
youtube: Basit Vegan

Veganarsist, geleneksel Türk yemeklerinin olağanüstü tatlardaki vegan versiyonlarıyla hepimizin kalbinde yeri farklı olan bir restoran. Sahibi Emre Aydoğan 2016'da Antalya'da tanıştığı vegan arkadaşı sayesinde veganların ihtiyaçlarını nasıl karşılayabilirim sorusunu yanıtlamaya çalışıyor. İstanbul Çekmeköy'de franchise olarak işlettiği hayvansal ürünler satan bir zincir restoranda vegan burger yaparak ilk adımı atıyor. 23 Ekim 2017'de ise Veganarsist markasını kuruyor. Tamamen vegan ürünler satan Nişantaşı'ndaki restoranı ise 15 Mart 2018'de kapılarını açıyor. Şiarını “Vegan olmayanların yediği herşeyi veganlar dayıyebilsin, herkes vegan beslenebilsin” olarak belirleyen Aydoğan, Türkiye'de ilk defa tantuni, kokoreç, ciğer, Adana dürüm, Urfa dürüm, kajran (kajudan vegan ayan), ıslak hamburger, midye dolma, yoğurtlu köfte, midye tava, kadınbudu köfte, islim kebabı, patlıcan kebabı, İzmir Köfte, Laz Böreği Tatlısı, muhlama, hamsili pilav gibi geleneksel Türk yemeklerin yüzde 100 vegan versiyonlarını sunuyor.

DENEMEDEN
OLMAZ

VEGAN ARNAVUT CİĞERİ

NELER ALALIM:

- Yarım paket soya küpü
- Kimyon, karabiber, yenibahar, pul biber, toz kırmızı biber
- Yarım su bardağı un
- Yarım su bardağı mısır nişastası
- Soya sosu
- Ayçiçek yağı (kızartmak için)

NASIL YAPALIM?

Öncelikle soya küplerimizi haşlamak için suya koyup ocağa alalım. İçine bol baharat ve biraz zeytinyağı ekleyerek yumuşayana kadar bırakalım. Yumuşayan soya küplerinin suyunun süzülüp biraz kuruması için bekleyelim. Ardından bir tabakta un, mısır nişastası, pul biber, kimyon, kırmızı toz biber karışımı yapalım ve soya küplerini içine atıp karıştıralım. Ardından az yağda tavada çevire çevire soya küplerini kızartalım. Kızarttıktan sonra tekrar tavaya alarak soya sosuyla soteleyip servis yapabiliriz.

Aynı zamanda, lahmacun, pide, burger, bitkisel sütü ve geleneksel Türk mutfağının vazgeçilmezleri de Veganarsist'te bulunuyor.

Nişantaşı'ndan sonra ikinci şubeyi 9 Temmuz 2021'de pandemi döneminde İstanbul - Kadıköy'de açan Aydoğan beklentilerinin üstünde bir taleple karşı karşıya kaldıklarını belirtiyor. Üçüncü şubenin de çok yakında franchise olarak İstanbul - Balat'ta hizmet vermeye başlayacağını söyleyen Aydoğan, “Bundan sonrası için kendimiz yeni bir şube açmaktansa, öncelikle Türkiye'nin belli yerlerinde İstanbul, İzmir, Ankara, Antalya, Eskişehir, Bursa, Bodrum, Alaçatı, Sam-sun, Trabzon vb. franchise'lar veremeyi, ardından da başta Londra, Berlin, Köln, Münih, Los Angeles, Sao Paulo, Barcelona, Madrid, Roma, Floransa, Milano, Venedik, Amsterdam, Atina, Paris gibi yurtdışındaki önemli şehirlerde en azından bir tane şube ile yer almayı planlıyoruz” dedi.

YENİ VEGAN ÜRÜNLER GELİYOR

Aydoğan, Türkiye ve dünyaya açılma planlarında yere restoran açmak gibi değil daha küçük konseptlerde çözümler geliştirmeyi öngördüklerini kaydederek şunları söyledi: “Veganarsist markasıyla ambalajlanmış ürünlerimizin ve Türkiye'de üretilmeyen ve başkaları tarafından distribütörlük alınarak henüz ülkemizde satışa sunulmamış, vegan peynir, vegan tereyağı, vegan sucuk, vegan salam, vegan jambon, vegan yoğurt, vegan bur-

ger, vegan tavuk, vegan sosis, vegan et markalarına ait ürünleri hem franchiselarımız ve şubelerimizde hem de büyük marketlerde satmak istiyoruz. Akabinde de aynı ürünlerin yurtdışına ihraç edilmesi sürecine gireceğiz.”

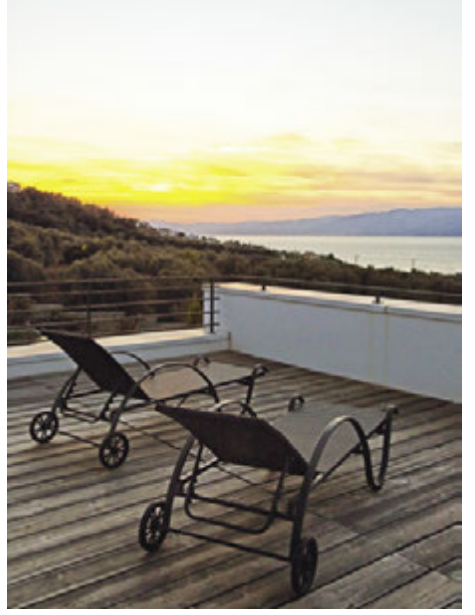
Pandeminin çok sancılı geçtiğini dile getiren Aydoğan, “Personel sayımızı yarıya düşürmek, hatta kalan personellerimizi de 15'er gün çalıştırmak zorunda kaldık. Cirolarımız çok düşmesine rağmen, kira, SGK, vergi, stopaj, ambalaj maliyetleri, personel maliyetleri, ürün tedarik maliyetleri;

ekonomideki darboğaz sebebiyle iyice arttılar. Planlarımızı ulaşmadan acaba yıllarca verdiğimiz emekler boş mı gidecek ve restoranları kapatmak zorunda mı kalacağız diye kötü düşüncelere de ara dalmadık değil. Ancak, ailecek çok çalışmamızla ve birbirimize bağlı olmamızla, yarıdır hizmet verdiğimiz vegan dostlarımızın bir şekilde alışveriş yapmaya çalışarak bizlerden desteklerini esirgememesiyle bugüne kadar bir şekilde geldik. Umarız bir an önce her şey yoluna girer de hayallerimizi gerçekleştirebiliriz” dedi. ■

RÜYANIN ADI

Teomida

KUZEY EGE'DE, EDREMİT KÖRFEZİ'NİN GÜNEYİNDE, KAZ DAĞLARI VE KÖRFEZ MANZARASINA HAKİM BİR KONUMDA BULUNAN SEMPATİK, BİR EV-OTEL: TEOMIDA. FRANSIZ KÜLTÜRÜNÜ VE YAŞAM TARZINI, TÜRK MİSAFİRPERVERLİĞİYLE BİRLEŞTİREN, DOĞAYA SAYGI ANLAYIŞI İLE FRANSIZ-TÜRK ÇİFT, CHRISTIAN-PELIN BASTIDE TARAFINDAN YARATILMIŞ. **MELİS AYGEN**

İlk görüşte aşk: Otelin girişinde bulunan dev Çınar ağacının kütüğü, adeta hem doğal hem çağdaş bir heykel gibi yapının iç ve dış karakterine eşlik ediyor.

Fransa'da inşaatçılık mesleğini sürdüren Christian, Burhaniye'de, Kozak dağından çıkan granitleri kullanarak, topoğrafya ile bütünleşik bir mimari görünüm ortaya çıkarmış.

1,5 hektarlık bir zeytinliğin ortasında, çiftin sıra dışı yarattığı Akdeniz bahçesine konumlanan otelin iç tasarımı da konumu kadar cömert. Yüksek tavanlar, tabandan tavana pencerelerle, alabildiğine yaratılan genişlik, manzarayı haz ile yaşamayı resmen emrediyor. 150 yaşında meşe ağacından yapılmış divanda, şöminenin cıvırtılı ritmiyle çevrelendiğim atmosfer son derece davetkar.

Tam karşımda tüm heybetiyle duran Kaz dağlarının öyküsünden, Teomida'nın, İda'sının mitolojik hikayesini, Pelin Bastide'den dinlemenin tam zamanı çünkü Teomida'nın İda'sı ilhamını mitolojiden ve isminin öyküsünden almış. Kutsal dağ İda'nın, efsanelerinde, İda, ana tanrıça Kybele ile kainatın efendisi Kronos'un birleşmesinden doğan baş Tanrı Zeus'un doğum yeri olarak bilinirmiş. Bununla beraber, adı İda olan bir kral kızının, Zeus'un sütannesi olduğundan, Zeus'un,

İda/Kazdağı'nda kız kardeşi Here ile evlenip, sonrasında ünlü Troya Savaşı'nı İda'nın doruklarından yönettiğinden söz edermiş. İda, Kazdağı'nın binlerce yıl öncesinden gelen adımıymış. Yunan dilindeki "ide-düşünce" sözcüğü ile eşanlamlı olduğunu, hatta İda'nın Kybele'nin başka bir sıfatı olduğunu öğreniyorum. Fazlası, Homeros'un İlyada destanında İda "hayvanların anası" ya da "kaynağı bol İda" olarak tanımlanıyormuş.

Türklerin Anadolu'ya yerleşmesi ile zaman içinde İda adı Kazdağı'na dönüşmüş olsa da Türkler, bu ismi Mitolojik manada devam ettirmişler. Kimi Türk boylarının Şaman inanışlarında Kaz, Gök Tanrı'yı sırtında taşıyan kutsal bir hayvan olarak anılırmış. İda'nın Tanrılar Tanrısı Zeus'u doruklarında taşıması, Gök Tanrı'yı sırtında taşıyan kaz motifi ile baş tanrıyı doruklarında taşıyan dağ motifinin birbiriyle son derece özdeşleşmesi İda'nın ismini Kaz Dağına bırakmasına vesile olmuş.

Teomida "hayvanların anası" mitini ise turizm sektöründe doğa dostu bir otel olarak, evcil hayvan misafirlerini ağırlamasıyla sürdürüyor. Henüz bir bahçe hayali olarak başladı-ğı ilk yıllardan bu yana, Bastide ailesiyle beraber olan köpek dostlarıyla, doğal ortamlarında rahatsız edilmeyen, sincaplar, kaplumbağalar,

baykuşlar, yaban tavşanları, onlarca çeşit kuş ve kelebekleriyle, antik çağlardan gelen şamanik geleneği adeta devam ettiriyor diyebilirim.

Burada her şey özgür... Arılar özgürce balını yapıyor, tavuklar ılık yumurtalarını paylaşıyor, hiçbir kimyasalın kullanılmadığı organik meyve ve sebze bahçesi tazeliklerini sunuyorlar, su özgürce akıyor, toprak ve dört elementi değerlendirmek ise Pelin Bastide'e düşüyor. Zeytinyağı, arta kalan kısmından sabun, reçeller ve taze meyvelerden yarattığı Fransız usulü tartları konukların beş duyusuna sunuyor. Her tartın eşleştiği, 20 farklı aromadaki "Çay Menü" enfes! Cömert mutfak, uzun sohbetler ve Pelin'in gerçekleştirdiği Pasta ve Yemek atölyeleri için de vazgeçilmez bir mekan olma özelliğini koruyor.

Tıpkı hayvanlar gibi bitkilerde de, bir kendiliğindenlik hakim. 150 çeşit kadar Antik İngiliz ve Fransız güllerinin, yüzlerce ülkeden tohumların taşıdığı bitki ve ağaçlar arasında Burhaniye de bir dünya bahçesinde geziniyorum. Bu doğal rota, birden kendime doğru yürüdüğüm hissini uyandırdı. Beni rutinimden çıkardı, farklı bir bakış açısı kazanmamı sağladı. Teknolojiden kopuş, 7-24 ulaşılabilir olmama hali, ruhani bir seyahat geçirmeme olanak tanıdı. Şüphesiz, sınırlı erişim, şimdiki ana ve mekana yerleşme yardımcı oldu. Daha sağlıklı bir yaşam sürmek için neleri değiştirebileceğinizi düşünün. Seyahatin tanımı belki de burada anlamını değiştirdi, dış manzaralar, iç manzaralarımı uyandırdı. Campbell'in şu sözleri düştü aklıma: "Nerede dışa doğru yol almayı umsak orada kendi varlığımızın merkezine geleceğiz; nerede yalnız olduğumuzu sansak orada bütün dünyayla birlikte olacağız."

Saflığın peşinde ve doğal olanla doğrudan temas kurmayı özlemişim. Tanrılar, azizler veya kahramanlarla ilişkili kutsal bir bölgeye veya ruhsal güçle dolu doğal bir ortamda bir şifa kaynağı bulduğumu söylesem abartmış olmam. Doğayla bütünleştim, yaşam enerjimi geri kazandım. Sadece bahçeyle başlayan Christian ve Pelin Bastide'in hayali, konukların kalbinde huşu uyandıran ve tamamen kişiyi içsel dünyasına yolculuk ettiren bir deneyim olarak vuku buldu. Şair der ki: "Mitler ve Kurtarılmış dünyalar hep birbirine benzer"miş, öyle işte İda ve Teomida'nın hikayesi... **İN**

Tekerleklerin üzerinde

Zen bahçesi

5 LİTRELİK MOTORUYLA 5 SANİYEDE 100'E ÇIKAN HIZLI VE BÜYÜK LEXUS CABRIO'SU, JAPONLARIN MODERN LÜKS VE KONFOR ANLAYIŞINI TEMSİL EDİYOR.

OKAN ALTAN

LEXUS LC 500 CONVERTIBLE

Japonların kültürleri, yaşam stilleri, zevkleri, yemekleri, müzikleri, mimarileri hep çok farklıydı... Şimdi tüm markalarıyla küresel olmuş olsalar da, 21. yüzyılda bile özellikle tasarımda diğer gelişmiş ülkelerden ayrı kalabilmeyi istiyorlar. Toyota'nın lüks markası Lexus da, otomotivin premium grubunda ayrıcalıklı olarak görülmek isterken, Japonlara göre “dünyanın en güzeli” olarak kendini kabul ettirmeye çalışıyor.

Tasarım görecelidir; fakat Lexus, Kuzey Amerika'dan Batı Avrupa'ya kalitesi ve tekniğiyle çok uzun yıllardır büyük bir güven oluşturdu. Şimdi de büyük LC Coupe sportif şeklinin üstsüz şekli, markanın ilk kumaş tavanlı modeliyle lüks keyif sınırlarını zorluyor.

Baş tasarımcısı Tadao Mori ve baş mühendisi Yasushi Muto'nun adeta bir rüya projesi olan LC Convertible, “Super-Sleek” bir gövde ve tavanlı otomobillerin ekstra yapısal güçlendirme çalışmalarıyla Lexus'un güvenilen niteliklerinin zirvesinde hazırlanmış.

Yükleme hacmini küçültmeden kumaş tavanı da saklayacak bagaj kısmının zarif bir basıklıkta olması için çok uğraşılmış olan bu en lüks Japon spor otomobili, Alman ve Amerikan “üstsüz” rakiplerinden çok daha alçak çizgide bir arka yapıya sahip. Tavanı açıkken ya da kapalıyken ağırlık merkezi çok aşağıdaymış gibi ve adeta asfaltta yapışık gibi görünen LC Convertible, önceki devasa panjuruyla da ciddi bir tezatlar kompozisyonu...

“Fonksiyonel güzellik” sloganıyla; başka markalarda görmediğimiz kompleks bir mekanizmayla gösterişli şekilde yavaş-hızlı-yavaş hareket eden soft-top'ın tüm kat hatları farklı ölçülerde yapılarak, arka koltukların arkasındaki daracık alana gömülebilmesi sağlanmış. Hatta, arkadaki dar alanda rijiditenin maksimum seviyeye çıkması için de, “air” efektindeki amortisörlerle alüminyumdan yepyeni bir kompakt süspansiyon geliştirilmiş.

Seksi “topless” silüet, atmosferik V8'le üstün dinamik performans ve otomotiv endüstrisinin en iyi tekniğiyle özgürlüğe ve çevrenizdeki doğaya “dokunma” hissi yaratılmak istenmiş.

Tavanı açma butonunun bile bir kapak altında gizlendiği, sportif yarı anilin deri koltukların özel perforajı, tüm kaplama ve döşemelerde, tüm kontrol tuşları ve ekranlarda, kumaş tavan kapatıldığında bile gürültü izolasyonunun sağlanmasında ve gövdenin neredeyse hatasız işçiliğinde yüksek kalitesini gösteren LC 500 Convertible, belki tüm bu üstünlükleriyle sadece kadın otomobil gazetecilerinden oluşan jüri tarafından WWCOTY Kadınlar Dünyası Yılın

Otomobili Ödülleri'nde 2021'in “En İyi Lüks Otomobili” olarak seçildi.

Güvenliği ve konforunun yanında fazlasıyla “havalı” olmasıyla lüks yaşam tarzı marka ruhunu taşıması ve sürüş keyfiyle, sadece kadınların değil, erkeklerin de gözdesi olacak!

Bir çok kişi, “Alman Cabriolet'lerden daha iyi olabilir mi” diye şüpheyle baksalar da, bu otomobilin içine binmeden ve onunla kısa da olsa bir gezintiye çıkmadan kimse karar vermemeli! Sürücü koltuğu ve direksiyonun araca biniş ve inişte size karşılayıp uğurlamasından bir Zen bahçesinde olduğunuzu akla getiren kapı içi dekoruna, Lexus'un lüks detayları özgünlüğünü vurguluyor.

Etkileyici ve benzersiz olmaya çalışan Lexus, mantık idealleri yüzünden sıkıcı olabilen Japonların aslında uzun yıllar beklediği abartılı LF-LC konsepti kadar gösterişli olarak üretilmeye başlandı. Cesur fikirlerle genellikle izin verilmeyen otomotiv dünyası için Cabrio LC, tam bir şans!..

Turbosu ve SuperCharger'ı olmayan doğal emişli motorun eski nesil kükreleyen ve gürleyen büyüğü sesi, 4.000 devirden

itibaren bu şık Japon'u enerji dolu bir SuperSport'a çeviriyor.

Geçmişin efsanevi karbon şasisi ve 10 silindirli LF-A'den sonra belki de Japonların her anlamda çekici tek otomobili, Toyota'nın Amerika pazarı için geliştirdiği 2UR-GSE motor ailesinden, çap ve stroğu 94,0 x 89,5 mm olan, 4.969 cc'lik 90 derecelik V8 motorunun 7.000 devirde 464 beygir gücü ve 4.800 devirde 530 Nm'lik maksimum torkuyla Alman AMG ve M'lerine kafa tutuyor. Üstelik saatte 50 kilometre hızla giderken bile 15 saniyede açılan dört katmanlı kumaş tavanıyla tüm bu performansının fırtınasını yaşatarak...

Diğer tarafta 2,1 ton ağırlığındaki bu Gran Turismo Cabrio, Coupé tipine göre daha fazla güçlendirilmiş bir üst gövdeye, gövde altında magnezyum ve alüminyumdan çapraz bağlantılara, V şeklinde bir dikmeye ve ek kaynak noktalarına sahip. Ayrı kaza anında arkadan yukarı fırlayan katla barlarını da unutmamak lazım...

Hassas direksiyon tepkileri için yapay değil, hatasız çok keskin diye yorumluyor, onu kullanma şansına kavuşmuş olan uzmanlar... Yumuşak ve doğrudan yönlendirmeyle yeterli geri bildirimle çalışan süspansiyonun, dinamizm için sürücüsüyle uyumunda stres yaratmayan, temiz ve akıcı bir sürüş sağlaması methodiliyor.

Konsolun üstündeki klasik bir döndürme koluyla seçilen sürüş modları ve 10 ileri DirectShift otomatik şanzımanıyla güvenle oynayabileceğiniz bir Toyota mühendisliği ustalık eseri!.. Manuel moda geçildiğinde vites değiştirmenin tümüyle sürücüyü bırakılması, yani vites küçültmenin ve motor devri sınırına ulaşıldığında bir sonraki vitese geçişin olmaması, sadece devir kesicinin devreye girmesi de, bu otomobilin tam bir “sürüş” oyuncuğu olduğunu akla getiriyor...

Yumuşak fakat vücudu sarıp tutan, havalandırmalı veya ısıtmalı koltuklarının ense hizasında, Lexus Climate Concierge denilen tam otomatik açık hava klima sistemiyle direksiyon ısıtmasının yanında yumuşak bir ipek fular etkisi yaratan sıcak esinti için fön çıkışlarıyla soğuk havalar da bile tavanı açık gezebileceğiniz LC 500 Convertible, sahil kıyılarındaki gösterişten çok, sanki sadece virajlı pitoresk dağ yolları için düşünülmüş.

Forje bağlantı çubuklarına ve titanyum silindirlere sahip 5.0 litrelik motorunun, emme supaplarının daha uzun açık kalmasıyla taze gazı yenileştirip soğutan ve yanma odasında oksijen içeriğini yükselterek termal verimliliği artıran Atkinson ekonomisi döngüsüne ek olarak, aynı zamanda istenildiği anda 7.100 devirlerle kadar nefes nefese çıkması da, Japon motor mühendisliğinin zirvesine işaret ediyor.

Mekanik grafikli dijital göstergelerinde 270 km/h kadar yüksek hızları gördüğünüz anda aniden fren yapmanız gerektiğinde bile önde altı pistonlu monoblok ve arkada dört pistonlu kaliperlerle ters G yaratan deselerasyonu başlatan ve hızlanması kadar yavaşlatması da zevkli olan bu Lexus, gaza yeniden yüklendiğinizde opsiyonel Torsen sınırlı kaymalı diferansiyeliyle çevirme kuvvetini asfaltta bire bir aktarabiliyor.

Hatta, Coupe versiyonundaki değişken oranlı dört tekerlekten çekiş sistemine sahip olmadan, ondan daha keyifli bir arkadan itişli sportif sürüş vaadiyle... Arkaya

kimse oturmuyacaksa kullanılabilen bir petek dokulu rüzgar perdesi ve arka koltuk başlıkları arasındaki türbülansı kesen şeffaf polikarbonat rüzgar deflektörüne kadar detaylarındaki çok yüksek kaliteli işçilikle de otomobil severlerin iştahını kabartan bu “lezzetli” Japon, uzun yıllardır gördüğümüz en karakterli keyif otomobillerinden biri.

Bu arada ön koltuk başlıklarındaki hoparlörlere entegre edilmiş, rahatsız edici frekanslardaki gereksiz gürültüleri kesen aktif ses kontrol sistemi ANC'nin sadece motorun güçlü çalışma sesini bir ses jeneratörüyle kabin kısmına taşıması gibi “petrolhead” ayrıntılara da sahip olan LC 500 Convertible'in tavanı kapalıyken farklı açılken farklı akustik yaratan Mark Levinson Hi-End surround müzik sistemi, Head-Up ön cama sürüş verilerini yansıtma sistemi, yüksek performans için arkada enine amortisörler ve karbon kapı eşikleri gibi Touring performans paketi de sunuluyor. Fakat, LC'nin çevik ve kullanışlı standartının iyi kullanımı özellikleri ve özenle ayarlanmış şasisini daha fazla modifiye etmeye gerek var mı, emin değiliz...

Uzunluğu 4.760, genişliği 1.920, yüksekliği 1.350 ve dingil mesafesi 2.870 mm olan bu iri Cabriolet'nin tavanı açıkken 149 litreye daralan bagajına yetmez diyecekse-niz, arka koltukları yolcu için değil valizleriniz için kullanabilirsiniz... Fakat, 21 inçlik jantlarındaki önde 245/40 R ve arkada 275/35 R Michelin Pilot Super Sport lastiklerin üzerinde 80-120 km/h ara hızlanmayı 2,9 saniyede ve 100-0 km/h ani duruşu 34,7 metrede yaşarken açıkta eşyalarınızın durmasını ve Avrupa'da 118.000 Euro ödeyeceğiniz bu güzel otomobilin içinde rahatsız edilmek istemeyeceksiniz! **■**

KELEBEK ETKİSİ

Serpenti Metamorphosis

MODA TASARIMCISI MARY KATRANTZOU, özel bir kapsül koleksiyonu için Bvlgari ile işbirliğine gitti. Romalı Mücevher Evi'nin simgesi 'Serpenti Forever'ı yeniden yorumlaması için seçilen Katrantzou, canlı ve maksimalist tasarımlarıyla "Desenlerin Kraliçesi" olarak biliniyor. Durum böyleyken ortaya parlak renkler ve desenlerle dolu bir kapsül koleksiyon çıkmış. Kapsül koleksiyon 15 Nisan'dan itibaren Bvlgari.com'da satışta olacak ama ön siparişler 21 Mart itibarıyla online mağazadan kabul ediliyor. Favorimiz: Kelebeklerle bezeli Serpenti Metamorphosis.

Numbers alone are not enough to

understand Turkey's economy!

For the full story

executive.dunya.com

Subscription Department: +90 (216) 440 24 70
abone@dunya.com • subs.dunya.com

The mobile applications are ready

DOWNLOAD THE APP

Be the first to read

App Store

Google play

Kuraklık Evimizde Durdurmak Elimizde

#SuBiterseHerkesSusar

**Su Koruyucusu olmak için
hemen harekete geçin!**

